

Magyar polgári demokrácia: látszat és valóság

THÜRMER GYULA ÍRÁSA

A magyar politikai rendszer, beleértve az államot, a parlamentet, a kormányt, a pártokat, az önkormányzatokat, a rendőrséget, a titkosszolgálatokat, a szakszervezeteket és civil mozgalmat és még sok minden mást, a tőkés rendszer politikai építménye. Feladata az, hogy kiszolgálja a külföldi multinacionális és a magyar nagytőkét, az állami hivatalnoki réteget, a vezető értelmiséget, azaz szolgálja az 1990-ben hatalomra jutott tőkés erők érdekeit. Mint ilyen, az 1990 utáni kormányok közös alkotása, csak úgy, mint a gazdasági rendszerváltás.

Rendszerváltás: munkáshatalom helyett tőkés hatalmat

A tőkés rendszerváltás politikai célja a szocializmus politikai rendszerének szétzúzása és a tőkés politikai rendszer kiépítése volt. A szocializmus politikai rendszere a munkásság, a dolgozó parasztság, a dolgozó értelmiség politikai szövetségére épült. A politikai irányítás a munkásság pártjára, az MSZMP-re hárult. A társadalmi érdekegyeztetés, összehangolás legszélesebb fóruma a Hazafias Népfőrdő volt. A fiatalok érdekvédelmében és érdek-

képviselésében működött a KISZ. A szakszervezetek jelentős jogokkal rendelkeztek a munkavállalók védelmében. A törvényhozói hatalmat az Országgyűlés és a helyi tanácsok jelentették. A végrehajtás a Minisztériumok feladata volt. Az igazságszolgáltatás a bíróságokra és ügyészségekre épült. A szocialista állam rendelkezett erőszakszervezetekkel, így a Magyar Néphadsereggel, a Belügyminisztérium keretében működő rendőrséggel, állambiztonsági szolgálattal, és egy sajátos magyar intézménnyel, a Munkásőrséggel.

Jó volt-e ez a rendszer? Jó volt a magyar munkás, a dolgo-

zó szempontjából, hiszen ez biztosította számára a hatalmat. A munkásé volt a hatalom, tehát ő döntötte el, hogy az ország megtermelt javait hogyan osszák el. Így lehetett ingyenes az oktatás, ingyenes az egészségügy, így lehetett mindenkinek munkája és biztos jövedelme. Ma nem az övé a hatalom, hanem a tőkésosztályé, tehát a tőkés osztja el a jövedelmet, saját javára. Jó volt a magyar nemzet egész fejlődése szempontjából is, hiszen ez a politikai rendszer biztosított jogi, szervezeti és pénzügyi kereteket a magyar mezőgazdaság nemzetközi szintű sikereihez, a nemzeti ipar felemelkedé-

Thürmer Gyula

sehez, sok évszázados történelmi lemaradásunk mérsékléséhez.

A rendszer nem volt jó mindenkinek. Nem volt jó az egykori földesuraknak, gyárosoknak, a Horthy-rendszer vezető hivatalnokainak. Nem volt jó az ügyeskedőknek, munkakerülőknél sem. A rendszer nem volt jó minden elemében. A munkás egy idő múlva szemé-lyében nem vett részt a hata-

lomban, képviselői gyakorolták azt. De egy biztos: a hatalmat még ekkor is a munkás érdekében használták. A szocializmus politikai rendszere demokrácia volt, a munkás, a dolgozó, a többség demokráciája. A tőkés rendszerváltás, a tőkés ellenforradalom ezt a rendszert zúzt szét, és hozta helyébe a tőkés, a kisebbség hatalmát.

A polgári demokrácia a tőke hatalma

1. Magyarországon a szocializmus megdöntésére és a kapitalizmus bevezetésére 1989-ben a tőkés ellenforradalom leplezett formáját, a békés rendszerváltás taktikáját alkalmazták. Ez a tény adja a mai politikai rendszer egyik sajátosságát. Az új rendszer befogadta az MSZMP jogutóját, az MSZP-t, s nem törődött azzal, hogy az MSZP az egykori MSZMP-vagyiból építi ki új pozícióit. A politikai életben is megmaradhattak sokan a múlt-

ból. A kivételt az ügynöktörvényben szabályozták, de olyan lazán, hogy mind a mai napig elszórakozhatnak vele a pártok. A Nyugat, döntően az amerikaiak és a németek azért egyeztek bele abba, hogy nem lesz teljes nagytakarítás, mert ezek a vezetők vállalták a pizkos munka elvégzését. A többpártrendszert még a Gröszvezette MSZMP fogadta el, a Munkásőrséget a Német-kormány szerelte le.

De nem csak személyek maradtak. A tőkés Magyar Köztársaság elismerte a jogfolytonosságot a szocialista Magyar Népköztársasággal. Az Antall-kormány és minden más kormány például tovább fizette az adósságot. Átvették az alkotmányt is, amely alapvető változásokon esett át, de mégis az 1949-as alapra épült. Megmaradt az Országgyűlés is, amely ugyanúgy egykamrás, mint a szocialista rendszerben.

(Folytatás a 4-5. oldalon)

SAKKKÉPZÉSI LEHETŐSÉGEK AZ UNIÓBAN

Ellentmondásos reform

Inasnak mégy, kölyök, ha nem tanulsz – valaha ezzel riogatták a gyereket, hogy végezze jobban iskolai feladatait. Azóta több minden történt: volt egy szocializmus, amikor az inasból (nasiból) ipari tanuló lett. Volt színvonalas szakmunkásképzés (emelt szintű is), amely az érettséget biztosította, s ha úgy adódott, egyetemre is lehetett menni. Egyszóval „ájtárhatók” voltak az iskolák. De aki „csak” a szakmunkás-bizonyítványt szerzte meg, az is lehetett a szakmájának mestere a munkahelyén. Mi több: Kiváló Dolgozó cím és ötágú vörös csillag illetve megjelvényként, szakszervezeti vagy kormánykitüntetés birtokosa lehetett. Avagy csak „egyszerű” brigádtag, tagja a nyolcszázézeres nagy munkáshaderegnek, amely a szocialista címet viselte. S ahogy mondani szokás: az sem semmi! Különösen ma, a háromszázézer munkanélküli korában, avagy a rendszerváltás idején, amikor 1,5 milliónyi munkahely szűnt meg!

A piac igénye szerint

Uniók források a szakképzésben – ezt hirdette a meghívó arra a rendhagyó sajtókonferenciára, amelyen polgármesterek (vagy megbízottak) vehették át az „ígérvényt” az elnyert összegekre. Mégpedig azokra, amelyek nyertes pályázatként segítik településükön, városkörzetükben a szakmunkásképzés megújítását, hivatalos néven a Térségi Integrált Szakképző Központok kialakítását. Részben mindez egy nagy horderejű reformnak, amely nem kisebb célt tűzött maga elé, mint hogy a robbanásszerű ipari fejlődés számára – amit gerjeszt a globalizáció (is) – megfelelően képzett szakmunkásokat biztosítson.

Magyar Bálint oktatási miniszter mondotta ekkor: „öt évenként a szakmák öt százaléka alakul át”, s van esetleg a 30 éves tudás? Sok szakma el is tűnik, sok átalakul. Ez így van. Hazánkban ma ezernél több szakmunkásképző van, többségükben igen elavult felszerelés-

sel, tanműhellyel és az oktatóknál megkopott tudással. De elavult a tananyag, a szerszám és az ismeret is. Egészen mást tanul a diák, mint amivel az életben találkozók. S az iskola, a lakóhely vonzásában a gyárak, az üzemek, a tőkésék egészen más szaktudást keresnek!

Vagyis, amiként az Oktatási Minisztérium sajtókonferenciáján elhangzott a következőket: a munkahely szükségleteire kell szakképzőknek képe- sítést adniuk – naprakész álla-

potban. Ezért fogalmazott Magyar Bálint úgy: „a munkaerőpiac szempontjából szorosabb kapcsolatot kell tartaniuk az intézeteknek az élettel”. Ez egyelőre először is anyagi, más tekintetben szervezeti kérdés. Éppen ezért szolt a sajtókonferencia rendhagyó módon – amelyen még Jakab János államtitkár-helyettes és Köpeczi Bócz Tamás főigazgató vett részt – 16 nyertes pályázatról és 17 milliárd forintról. Vagyis azokról a településekről, amelyek az integrált központokat alakítják ki az Európai Unió megfelelő támogatásával.

S ahogy a pályázatoknál lenni szokott (2004 márciusában hirdették meg): részletes tervet (projektet) kellett produkálni és jelentős, öt-hat százaléknyi önrészt vállalni a kapott összeghez. Nos, a pénz sorsa az, hogy elköltik – a beruházás megvalósul(hat), ám pedagógiai szempontból a legfontosabb, hogy (feltehetően) a fiatal szakmunkás elhelyezkedhet.

(Folytatás a 3. oldalon)

MEGEMLEKEZÉS

József Attila születésének 100. évfordulójáról és hazánk felszabadulásának 60. évfordulójáról a Munkáspárt ünnepi megemlékezést tart 2005. április 4-én, hétfőn 14 órai kezdettel a Parlament melletti József Attila-szobornál. 14.00 óra: Himnusz, irodalmi összeállítás 14.30 óra: Thürmer Gyula ünnepi beszéde, majd koszorúzás. Ezt követően a résztvevők szervezeten átsétálnak a Szabadság térre a Szovjet Hősi Emlékműhöz, ahol 15.30 órától elhelyezik a megemlékezés virágait.

ÁTFOGÓ RENDEZÉSRE LENNE SZÜKSÉG

Demonstráció után az üllési gazdák

Három hét után hazaindultak a fővárosból a traktorok, mert március 13-án vasárnap a demonstráló gazdák és a kormány között létrejött a megállapodás, melyről egyelőre csak annyit tudni, hogy a vállalatok értéke jelentősen biztosan nem lépte túl a költségvetési törvényben megszavazott 328 milliárd forintos agrárbüdzsét. Mindkét fél, vagyis a Magosz és a kormány győzelemről beszélt, a lényeg azonban az, hogy a demonstrációs bizottság az agrártárcával kötött megállapodás megvalósításán dolgozik akkor is, ha a kormányfő állítása szerint a gazdák meghátráltak.

A hosszú demonstrálásról, a létrejött megállapodásról Csongrád megyében üllési gazdákkal beszélgettünk, nevezetesen Dudás János östermelővel, Péter Mihály egyéni vállalkozóval és Rácz Vilmos sertéstartóval.

Dudás János a Szegedtől húszvalahány kilométerre levő Üllés külterületén szőlő-, gyümölcs és szabadterei zöldségtermesztéssel foglalkozik.

– Mióta?

– Gyerekkoromtól, ugyanis mindig mezőgazdasági munkát végeztem, ez nálunk családi hagyomány. Több gazdával együtt nagyapám honosította meg Üllésen az őszibarackot. Édesapám 1961-től az üllési Árpád Tsz tagja volt, aztán a szövetkezetet a forráskúti Haladással összevonták, s az utóbbi nevet kapta. Volt egy kataszteri hold háztájija, s

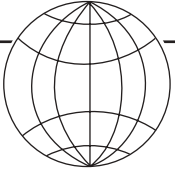
két kataszteri hold úgynevezett saját telepítésű őszibarackja, amely átszállt a tsz tulajdonába, de továbbra is apám művelte. Több mint húsz évvel ezelőtt apám meghalt, s azóta feleségemmel, három lányunkkal dolgozunk a földünkön.

– Mekkora területen termelnek, s hol értékesít?

– Jelenleg 4,3 hektár szőlő és három hektár őszibarackom van. Egy hektáron zöldséget, vagyis burgonyát, paprikát termesztünk. A szőlőt Bács-Kiskun megye különböző borászati kft-jeinél, az őszibarackot és a zöldséget a szegedi nagybanin, valamint a helyi Agróna Szövetkezettel értékesítem.

(Folytatás a 3. oldalon)

EZ TÖRTÉNT a nagyvilágban

Március 23. **Izrael-be látogat** április elején Vlagyimir Putyin orosz elnök (képünkön). Korábban sem orosz, sem szovjet vezető nem járt hivatalos minőségben a zsidó államban. Putyin izraeli kollégája, Mose Kacav meghívásának tesz majd eleget, és a tervek szerint Ariel Saron kormányfővel is találkozhat. Azt egyelőre nem lehet tudni, hogy tárgyal-e palesztin vezetőkkel is.

Március 24. **A spanyol és a francia rendőrség** közös akcióval elfogta a baszk terroristaszervezet, az ETA egyik vezéralakját. Az ETA 1968 óta több mint nyolcszáz embert gyilkolt meg. A szervezet önálló Baszkföldet akar, amely a jelenlegi Észak-Spanyolország és Délnyugat-Franciaország területének tekintélyes részét jelentené.

Március 25. **A napok óta tartó tüntetések** után Kirgizisztánban az ellenzék a fővárosban is elfoglalta a legfontosabb középületeket. Aszkar Akajev elűzött kirgiz elnök családjával Kazahsztánba menekült. Kurmanbek Bakijev ellenzéki vezető bejelentette: a parlament őt nevezte ki ügyvezető államfőnek és miniszterelnöknek. Három hónap múlva készülnek az elnökválasztásra. Kirgizia ötmillió lakosának alig több mint fele kirgiz. Jelentős számú orosz (18 százalék) és úzbég (13 százalék) él még az országban.

Március 26. **Folyamatosan öregszik** az Európai Unió lakossága, és ez már a gazdaságot is veszélyezteti – áll az Európai Bizottság legfrissebb jelentésében. Az EU egy tagországának születési rátája sem elegendő ahhoz, hogy megújuljon a népesség. A legrosszabb a helyzet az újonnan csatlakozott tagországokban, elsősorban Cipruson, Szlovákiában és Csehországban, míg a legtöbb gyerek Nagy-Britanniában és Franciaországban születik.

Március 27. **II. János Pál pápasága alatt** most először nem pontifikálta a húsvéti nagyhétet elindító virágvasárnapi misét. Az előrehaladott Parkinson-kórban szenvedő pápa egy hete hagyta el a kórházat, ahol gégemeteszést hajtottak végre rajta. A kezelőorvosok azt tanácsolták, hogy ezentúl a 84 éves egyházfő a fertőzésveszély miatt minél kevesebbet érintkezzen a tömegekkel.

Március 28. **Három hónappal** a háromezerezer ember életét követelő dél-ázsiai szökőár után újabb, 8,5-es erősségű földrengés rázta meg a térséget Szumátra nyugati partjainál. Valószínűleg a karácsonyinak az utóhangjairól van szó. Hatalmas pánik tört ki, és a romok alatt leltek halálát több mint ezer ember.

Március 29. **A Cseh Szociáldemokrata Párt** teljes jogú pártelnökké választotta Stanislav Gross kormányfőt (képünkön), aki már nem törekszik előrehozott választásokra, hanem fenn akarja tartani hárompárti koalíciós kormányát. A kormányfőt az utóbbi hónapokban rengeteg támadás érte tisztázatlan családi vagyoni ügyei miatt, s az egyik koalíciós partner továbbra is követeli lemondását, a népszerűsége jelentősen visszaesett.

A huszonötök Európájából jelentjük

● Március 26-án közzétett adatok szerint az európai alkotmányról május 29-én tartandó népszavazáson a franciák 55 százaléka voksolna nemmel, ami egy hét alatt négyszázalékos növekedést jelent. Az alaptörvényt elutasítók száma nemcsak a baloldali, hanem a jobboldali pártok támogatói között is emelkedett. A „nem” hívei az EU szociális politikájának a gyökeres megváltoztatását és az alkotmány újratárgyalását követelik. Elutasítják a Chirac-Raffarin kormányzat gazdasági „reformjait”, és többségük ellenzi Törökország felvételét az Európai Unióba.

● Az Euobserver jelentése szerint Rockwell Schabel, az EU mellé akkreditált amerikai nagykövetség szankciókkal fenyegette meg az európai országokat, ha feloldják a Kínával

szembeni fegyverembargót. Schabel kijelentette, hogy az európai termékekben számos amerikai eredetű technológia található, és ezeknek a Kínába történő exportját az USA meg fogja akadályozni. „Nem lehet tudni, hogy a kongresszus miként dönt, de a korlátozás megszüntetését 'nagyon súlyos' ügynek fogja tekinteni.” Rockwell Schabel hangsúlyozta: „nagyon reméljük, hogy az EU hallgat ránk, ahogy Irán kérdésében mi is tudomásul vettük az európaiak véleményét”. A nagykövetség azt mondta, az Európai Unió szerepe ugyan növekszik, de ez nem veszélyezteti az USA hegemoniáját.

● Az Insee, francia statisztikai és gazdaságkutató intézet március 21-ei „módosított jelentése” szerint a munkanélküliség aránya a tíz százalékot már 2003 októberében elérte, és nem az előzetes várakozásoknak megfelelően csak 2005 elején. A munkanélküliség 10,1 százalékos volt januárban, ami 2,8 millió aktív korú személyt jelent. A 2003-as 10,8-del szemben az állásnélküli munkások aránya tavaly 12,3 százalék volt. A 15–29 évesek között pedig egy év alatt 16,5-

ről 17,4 százalékra nőtt a munkanélküliek száma. A francia dolgozók vásárlóereje 2003-ban 1,1 százalékkal csökkent. 2004-ben a bruttó hazai termék (GNP) 2,5 százalékkal növekedett, de mindössze 17 200 új munkahely létesült az országban.

● Március 23-án tartották Budapesten az „Európai párbeszéd” estek első rendezvényét, amelyen EP-képviselők, integrációs szakértők, tudományos kutatók, civil szervezetek és a média képviselői vettek részt. Szili Katalin parlamenti elnök azt mondta, hogy a találkozó célja az „együttműködés fórumának megteremtése”. A tanácskozás fő témája a magyar érdekek érvényesítése az európai intézményrendszerben volt. Kósáné Kovács Magda megemlítette, hogy a különböző pártokhoz tartozó képviselők között Strasbourgban jobb az együttműködés, mint ami itthon tapasztalható. Olajos Péter EP-képviselő véleménye szerint a magyar érdekek nem mindig azonosak a mindenkori kormány álláspontjával és gyakran nem esnek egybe egyes civil szervezetek vagy a vállalkozók véleményével sem.

Olajos hangsúlyozta, hogy a hazai kis- és középvállalatok többsége gyenge, és érdekeik nehezen érvényesülnek Brüsszelben.

Balázs Péter volt EB-biztos „demokráciadeficitről” beszélt, mivel hiányzik a megfelelő koordináció a nemzeti parlamentek és az EP között. Több fel szólaló vitatta azt az álláspontot, hogy Horvátország mielőbbi felvétele nemzeti érdek lenne, és a csatlakozási tárgyalások megkezdése kizárólag a háborús bűnökkel vádolt Ante Gotovina tábornok kiadatásán múlik. Elhangzott olyan vélemény is, hogy Románia és Bulgária belépése után a huszonhét tagúra bővülő EU intézményrendszerében és döntéshozatali mechanizmusában Horvátországnak egyelőre nincs helye. Surján László a 2007–2013-as költségvetés várható gondjairól beszélt, mivel a hat nettó befizető országot a hozzájárulások csökkentését tervezi. A hét éves időszakra vonatkozó mezőgazdasági támogatások összegét korábban már rögzítették, és így a „vágás” csak a számvizsgálati fontos strukturális valamint kohéziós alapokból történhet.

– Munkatársunktól

Sajtóbeszélgetés a kubai nagykövetségen

Sonia Díaz asszony, a Kubai Köztársaság nagykövete sajtótájékoztatóján a szigetország helyzetével kapcsolatos aktuális kérdésekkel, elsősorban az ENSZ Emberi Jogok Bizottságának ülészakával foglalkozott.

Az 53 állam képviselőiből álló bizottság március 16. és április 22. között Genfben tartja idei ülészakát, ahol az Egyesült Államok az emberi jogok állítólagos megsértése miatt már tizedik alkalommal egy Kubát elítélő határozatot szeretne elfogadtatni. Felipe Pérez Roque kubai külügyminiszter felszólalásában elutasította a vádakot, és azt mondta, hogy „az Emberi Jogok Bizottsága az USA valamint szövetségesei manipulációjának az eszközévé vált”.

A nagykövet asszony hangsúlyozta, hogy a nemzetközi életben gyakorlattá vált a kettős mérce alkalmazása. A bizottság tagjai ugyanis korábban nem fogadták el a guantanamoi amerikai bázison embertelen és megalázó körülmények között fogva tartott mintegy ötszáz személy helyzetének a kivizsgálására benyújtott kubai javaslatot. Nem foglalkoztak az iraki Abu Ghraib börtönben történt fogolykínzásokkal és más jogszétségekkel sem.

A Szabadság munkatársa a szigetország és az Európai Unió közötti kapcsolatokról érdeklődött. Sonja Díaz szerint a párbeszéd elkezdődött. Pérez Roque a közelmúltban tárgyalásokat folytatott az Európai Bizottság, valamint az EU soros elnökségét ellátó Luxemburg vezetőivel. A kapcsolatokat megújulásnak a jele, hogy a múlt héten Havannában tartózkodott Louis Michel, az EB fejlesztési és humanitárius kérdésekkel foglalkozó biztosa. Fidel Castro, Ricardo Alarcón, a parlament elnöke, Carlos Lage az Államtanács alelnöke és más vezetők is fogadták Michelt. Az EB-biztos „na-

gyon pozitívnak” minősítette a Fidel Castróval folytatott megbeszélését.

Az Európai Parlament „Kubával való szolidaritás és barátság” csoportjának küldöttsége Miguel Ángel Martínez spanyol EP-képviselő, a csoport elnökének a vezetésével március végén látogatást tett a szigetországban. A kormány és a párt vezetői mellett a delegáció tagjai találkoztak a civil szervezetek valamint a társadalom különböző rétegeinek a képviselőivel, és konzultáltak az EU-tagországok Havannába akkreditált nagyköveteivel. Martínez szerint az EU és Kuba közötti viszony „sértés és igazságtalan”. Mindent el fogunk követni azért, hogy a jövőben a kölcsönös megbecsülés legyen a meghatározó kapcsolatainkban.

A kubai nagykövet elmondta, hogy a szocialista tábor szétesése súlyos gazdasági nehézségeket okozott az országban. A kilencvenes évek második felétől azonban a turizmus vált a népgazdaság húzóágazatává, és az ország helyzete ismét emelkedési pályára került. Idén mintegy 2,3 millió látogatót várnak az országba, ami tavalyhoz képest 12 százalékos növekedést jelent. A legtöbb látogató Kanadából, Olaszországból és Nagy-Britanniából érkezik.

Kérdésre válaszolva Sonia Díaz nagykövet azt mondta, hogy a múlt évben mintegy ötezer magyar turista kereste fel Kubát. A két ország kapcsolatáról szólva megemlítette, hogy a kulturális cserének megfelelő keret biztosító magyar-kubai megállapodás előkészítése már folyamatban van.

– Tudósítónktól

Nepál – az ütközőállam

Kína és az Indiát uráló britek vetélkedtek Nepál birtoklásáért, és mivel nem tudtak megegyezni, 1816-ban elnyerte függetlenségét. „Inkább legyen független, mint a másik félé” – vélték az akkori politikai döntéshozók. Nepál azóta is két nagyhatalom, India és Kína közötti ütközőállam, földrajzilag pedig a Gangesz völgye és a Himalája csúcsai közé szorult. A 800 kilométer hosszú és 200 kilométer széles téglalap alakú ország 147 181 négyzetkilométer, 25 millió lakosa közül 20 százalék tibeti eredetű – egy részük a kínaiak elől menekült –, 80 százaléka Indiából származik, ezek nagy részét a hódító muzulmánok üzték északra. Nepál az egyetlen ország, ahol a hinduizmus az államvallás.

A három vízszintes sávra osztható ország legalján, a Gangesz és a hegyek közötti sávon rizst, az előhegységben 1200 és 2400 méter magasság között búzát termelnek, előlött 4500 méterig állattenyésztésből élnek. A mezőgazdaságban dolgozik a lakosság nyolcvan százaléka, megtermelve a GDP negyven százalékát. A két legnagyobb bevételi forrás az Öböl-menti arab országokban dolgozó vendégmunkások hazaküldött pénze és a 250 ezer embert foglalkoztató turizmus. Ez utóbbi átok is: felmérhetetlen károkat okoznak a magashegyi környezetben. Ezt csak fokozza, hogy a városokban sincs szennyvízkezelés és hulladékmegsemmisítés. A Gangesz már a forrásától biológiaiilag fertőzött.

Az ország szegény, a statisztikák szerint csak 13 nyomorultabb ország van a Földön. Az egy lakosra jutó évi jövedelem 230 dollár. Ugyanakkor a népes királyi család és környezetük mesésen gazdag.

Az ország politikai rendszerre névegesen parlamentáris monarchia. A jelenlegi királyi dinasztia évszázadok óta uralkodik, és ezen nem szándékoznak változtatni. 1991-ben rendezték az első parlamenti választást, amelyet a reformista Kongresszuspárt és a Kommunista Párt koalíciója nyert meg. A parlament létrejött, néha ülészet is, de továbbra is minden döntés a király kezében maradt. Ha valaki a parlamentben nem-

tetszését fejezte ki emiatt, akkor a király feloszlatta a parlamentet, legutóbb ez év elején.

1995-ben a Kommunista Pártból kivált egy maoistának nevezett szárny, mert nem látták értelmét annak, hogy asszisztáljanak a királyi látszatdemokráciát is megcsúfoló akcióihoz. A királyi rendőrség ezután az új párt tagjai közül több ezer embert letartóztatott, megkínzott és évekig bírósági tárgyalás nélkül börtönben tartott, közülük sokan még ma is. Ily módon a királyi hatalom üzte illegálisabba az új pártot, és kényszerítette őket a fegyveres ellenállás megkezdésére. A gerillák ma már az ország területének hatvan százalékát ellenőrzik, s a harcoknak eddig legalább tízezer áldozata van. Az Amnesty International nevű emberjogi szervezet értékelése szerint a harcok során mindkét fél súlyosan megsérti az emberi jogokat és a háborúkra vonatkozó nemzetközi egyezményeket.

A gerillák céljai közérthetőek: megszüntetni a kasztrendszer és a királyi familia privilégiumait, felszámolni a feudáliszt. (1963-ban megjelent egy törvény a kasztrendszer megszüntetéséről, de a rendszer maradt.) A királyi hatalom természetesen nem egyezik bele előjogai megszüntetésébe, csak az erő kényszerítheti erre. Ezért a békés megoldásnak a reménye minimális.

Pesti Lajos

Demonstráció után az üllési gazdák

(Folytatás az 1. oldalról)

– De mi, termelők kiszolgáltatottak vagyunk. Megmutatom a terméket, s hiába van szerződés, a kereskedelem kötelezettséget nem vállal, csak akkor veszi meg, ha biztos benne, hogy jól jár. Emiatt 2003 óta feleannyi paprikát termelnek. Azelőtt egy hektáron természetünk paprikát, s bruttó 160 ezer forint nyereségünk lett, vagyis két személynek, ha csak ezzel foglalkoztunk, ennyi lett az egy évi bruttó bére.

– A nem termelő szektorban dolgozó emberek, az összefogásztók nem látnak tisztán, mert csupán részinformációkhoz jutnak. Az agrárminiszter sem tud például a nagybani piacok kézzelfogható működéséről, a beszerző és értékesítő szövetkezetek kiszolgáltatottságáról, az ellenőrzések elmaradásáról, pedig ennek nagy jelentősége lenne. A nehéz helyzetre, megoldatlan problémákra egy példát említek, hogy a még működő szövetkezetek begyűjtik az árut a tagjaiktól, akik 3–500 ezer forint belépőt fizetnek, s a szövetkezet nehezen tud mit kezdeni a termékekkel a rendkívül nyomott árak miatt.

– A magyar mezőgazdaság problémáit sorolta eddig is, mégis mi a véleménye a demonstrációról?

– Ha támogatásból kell talpon maradni egy gazdaságnak, legyen az bármilyen irányú ágazat, akkor ott nem a termelők szektorban kell keresni a bajok okát. A termelés nem tartható fent, s a támogatás csupán tűzoltás. A piaci helyzet átfogó rendezése lenne a megoldás. Vagyis az áruházlancok ár alatti értékesítését meg kellene szüntetni, amire egyébként van törvény, de nem tartják be. A multik által külföldről behozott zöldség-gyümölcs nem felel meg a magyar élelmiszer-szabványoknak. Az unió területéről ellenőrizetlen mennyiségű és minőségű áruk tömege érkezik hozzánk.

– Jelenleg a vállalkozásom hitelállománya jelentős, viszont a jövedelmezőség lényegesen lecsökkent, s nincs pénz a további fejlesztésre. Egyébként a Mórakert Szövetkezetnek értékesíték, de nagyon nyomott árai vannak.

– Rác Vilmos egy Üllés külterületén levő telepen száz sertést hizlal. Saját gazdaságában az állatoknak takarmánygabonát termeszti.

– Mióta foglalkozik sertés-tartással és kinek értékesíti?

– Az 1980-as évek elején kezdtem, s eddig a Picknek szállítottam, fix pont volt, állták a szavukat, biztonságot jelentett. De a cég abbahagyta a vágást, a szerződést nem újították meg, megszűnt az üzleti kapcsolat. Jelenleg egy szatymazi kft-nek szállítok. Van piac, de nyomottak az értékesítési árak. Most a nagy-súlyú élő sertések kilójáért 245 forintot adnak, a kissúlyúak kilóját 250-ért veszik meg. A Pick harminc napra, a

vagy nem forgalmaz, mert például szünetelteti tevékenységét, annak ne járjon támogatás. A területalapú támogatásból a kertészeti ágazat nincs kizárva, csak így nem működőképes. Példát említek. Egy hektár gabonáról lehet forgalmazni bruttó százezer forintot. Erre 21 ezer forint a területalapú támogatás, míg a bekerülési költség hatvan ezer forint. A kertészetnél egy hektár éves költsége 15–25 millió forint, s itt is 21 ezer forint a területalapú támogatás.

– Távally az állami támogatással rosszabbul jártam. Kaptam sertésenként kétezer forint állami támogatást, de a Pick ezt beszámította, s a kétezer forint-ra nem járt a kompenzációs felár, így a cég kevesebbet fizetett. Nem nagy összeg esett ki, de bosszantó volt.

– Hogyan értékeli az alkut?

– A demonstráció utáni alkutól pontosan semmit sem tudok, hogy valójában mi történt és miben egyeztek meg a felek. Úgy tűnik, hogy homályosítanak. Az sem világos előttem, hogy mi van a földalapú támogatással. Tavaly májusban adtak hektáronként nyolcezer forint előleget, aztán se pénz, se információ.

– Távally az állami támogatással rosszabbul jártam. Kaptam sertésenként kétezer forint állami támogatást, de a Pick ezt beszámította, s a kétezer forint-ra nem járt a kompenzációs felár, így a cég kevesebbet fizetett. Nem nagy összeg esett ki, de bosszantó volt.

– Hogyan értékeli az alkut?

– A demonstráció utáni alkutól pontosan semmit sem tudok, hogy valójában mi történt és miben egyeztek meg a felek. Úgy tűnik, hogy homályosítanak. Az sem világos előttem, hogy mi van a földalapú támogatással. Tavaly májusban adtak hektáronként nyolcezer forint előleget, aztán se pénz, se információ.

– Távally az állami támogatással rosszabbul jártam. Kaptam sertésenként kétezer forint állami támogatást, de a Pick ezt beszámította, s a kétezer forint-ra nem járt a kompenzációs felár, így a cég kevesebbet fizetett. Nem nagy összeg esett ki, de bosszantó volt.

– Hogyan értékeli az alkut?

– A demonstráció utáni alkutól pontosan semmit sem tudok, hogy valójában mi történt és miben egyeztek meg a felek. Úgy tűnik, hogy homályosítanak. Az sem világos előttem, hogy mi van a földalapú támogatással. Tavaly májusban adtak hektáronként nyolcezer forint előleget, aztán se pénz, se információ.

kft. 15 napra fizet, úgyhogy a nagy húsfeldolgozó cég elég sokáig forgatta a szállítók pénzét. Az előállítási költség-ről csupán annyit jegyzek meg, hogy ingyen dolgozom. Fejlesztési nem lehet a bizonytalanságra. Egyébként sokan abbahagyták a sertés-hizlalást, én is gondolkodom, hogy folytassam, vagy felszámoljam az egészet, mert nem látom az értelmét.

– Létezik viszont állattól-állattól támogatás.

– Távally az állami támogatással rosszabbul jártam. Kaptam sertésenként kétezer forint állami támogatást, de a Pick ezt beszámította, s a kétezer forint-ra nem járt a kompenzációs felár, így a cég kevesebbet fizetett. Nem nagy összeg esett ki, de bosszantó volt.

– Hogyan értékeli az alkut?

– A demonstráció utáni alkutól pontosan semmit sem tudok, hogy valójában mi történt és miben egyeztek meg a felek. Úgy tűnik, hogy homályosítanak. Az sem világos előttem, hogy mi van a földalapú támogatással. Tavaly májusban adtak hektáronként nyolcezer forint előleget, aztán se pénz, se információ.

Tarnai László

Ellentmondásos reform

(Folytatás az 1. oldalról)

Mivel a korszerű technikára, technológiára csak megfelelő intézetben, műszaki és tanári, oktatói feltételek közt kerülhet sor, ezért integrálják az intézeteket. Vagyis bizonyos értelemben központosítják, illetőleg több helyen megszűnik a képzés, hogy másutt egy bizonyos helyen magasabb színvonalat lehessen biztosítani.

S akik pórul járnak

Mindez egyfajta reform keretében zajlik: tehát lesznek, akik rosszul járnak (megszűnik az iskola, megszűnik az állás, esetleg máshová kell járni tanítani). De lesznek, akik jól járnak: nagyobb tudással, magasabb követelményeknek tesznek eleget, a korszerű műszaki tárgyakat, ismereteket kezelik, sajátítják el.

Annyi bizonyos, lesz dolguk az érdekvédelmi szervezeteknek, az önkormányzatok, illetőleg a polgármesteri hivatalok megfelelő irodáinak, s nem utolsósorban a kijelölt intézeteknek. Maxis mondhatjuk, az „átszervezés” nem mindenki igényének, érdekének megfelelően történik majd. Lesz dolguk a munkaügyi bíróságoknak

is, hiszen a sérelmek jogi orvoslására is várnak. Ez esetben a legsérülékenyebb nem is a gyerekek, hanem inkább a pedagógus, a szakoktató, mert a gazdasági élet könyörtelen – amely kikényszeríti az integrációt – nem lesz tekintettel sem évtizedes pedagógiai múltira, sem életkorra, sem szakmai önértékre.

De még egy nagy buktatója van a dolognak: mégpedig az, hogy mások nyújtják be, dolgoztatják ki a pályázatot, és más (fogja) végrehajtani, megvalósítani. Márpedig az EU megfelelő szerve szigorú ellenőrzést gyakorol a projektek felett, szigorú számonkérést a pénzéről! Ha akár műszakilag, akár pénzügyileg eltérnek a tervtől, a szankció nem marad el. Meglehet, minden kapott forintot teljes egészében vissza kell fizetni.

A nyertesek közt – nem a teljesség igényével, csak példaként soroljuk – megtalálható: Békéscsaba 1,9, Debrecen 1,7, Pécs 1,3, Kaposvár 1,1, Nyíregyháza ugyancsak 1,1 milliárd forinttal, egyszerűen 45 városnak 116 szakmunkásképző intézményét érinti a központ kialakítását célzó támogatás.

S még egy jelentős ellentmondása a reformnak: a multik, a nagyvállalkozók számára

készít fel – elsősorban – szakmunkásokat a központ, éppen a pillanatnyi érdekeknek megfelelően. De mi történik akkor, ha a „multi” összezsugorol, befejezi a gyártást (mint már nem egy példa volt rá), és a tőke szabad áramlása jegyében az üzemet oda viszi, ahol jobb áron kap munkaerőt?

Tízmillió felüli állástalan a németeknél

Az előbbi pedig nem csupán a „vadkapitalizmusra” jellemző, napjainkra a munka és a tőke ellentéte igen látványosan kiújult. Hogy mást ne említsünk: Németországban (márpedig ott magas a termelési kultúra, s ennél fogva a szakképzés is) tízmillión felüli a munkanélküliek száma, ami meghaladja a Hitler uralomra jutását megkönnyítő vagy éppen elősegítő foglalkoztatási helyzetet.

Amit írtunk és véleményeztünk az integrált központokról, a kapitalizmus lehetséges bizonytalanságáról, az csak fenyegető „rém”, de igen valóságosnak bizonyulhat. Ám, ha a jövőről van szó, illő leírnunk, hogy a megújult intézmények képzése akkor lesz hatásos, ha szorosan az étellel megfelelő társadalmi testület segíti a munkáját. S ebben helyet foglalnak a vezető gazdasági-műszaki, pedagógiai és szakigazgatási szakemberek, akik képesek megteremteni a képzés szoros egységét a helyi követelményekkel.

Hiszen nem kevésbé múlik ezen egy-egy település, vonzáskörzet foglalkoztatási gondja, boldogulásának alakulása. S nem utolsósorban a jövő „aranykezü mestereinek” tudása, képzettsége...

Mártonfy Mihály

Akadálymentesítés akadályokkal

Az Európai Bizottság 2003-ban – a fogyatékkal élők évében – kidolgozta a fogyatékosügyi stratégia 2010-ig szóló intézkedési tervét. A program fő célkitűzései többek között az élethosszig tartó tanulás, új technológiák alkalmazása és az épített környezet hozzáférhetőségének a biztosítása. Korózs Lajos, az Ifjúsági, Szociális, Családügyi és Esélyegyenlőségi Minisztérium (ISZCSEM) politikai államtitkára sajtótájékoztatón ismertette az EU-hoz való felzárkózást elősegítő terveket.

Az akadályok megszüntetésének új koncepciója a fizikai akadálymentesítés mellett a kommunikációs nehézségek megszüntetését és a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést irányozza elő. A program a vakok számára beszélő komputer, a hallássérültek részére pedig jeltolmács, illetve megfelelő feliratok biztosítását tervezi. Az elképzelések azonban még távol vannak a megvalósulástól, mivel a kormány által közel-

lyezkedését. Idei keretükből 400 millió forintot fordítanak rehabilitációs programok és képzések támogatására. A foglalkoztattak számának a növelése érdekében fontos lenne, hogy a munkahelyteremtő támogatásokból a jövőben az önkormányzatok is részesüljenek. A fogyatékkal élők 10-12 százaléka alkalmas a munkavégzésre.

Hegedüs Lajos, a Fogyatékkal Élő Emberek Szövetsége Tanácsának az elnöke a sajtótájékoztatót követően azt mondta, hogy sem a fogyatékosok, sem a döntéshozók nem rendelkeznek kellő információval. Tausz Katalin, a Fogyatékosok Esélye Közalapítvány elnöke hangsúlyozta, hogy „társadalmi segítség szükséges ahhoz, hogy a fogyatékosok egyenrangú polgárrá válhassanak”. Az akadályok megszüntetése az idősök és a gyermekeiket cipelő szülők számára is kényelmesebbé teszi az életet. A múlt évben 264 közintézmény akadálymentesítését végezték, de számos helyen a munkát még el sem kezdték. Komoly nehézséget okoz az is, hogy sokszor nem tartják be az építészeti előírásokat a kivitelezésnél. Az elnök asszony megemlítette, hogy hazai színházakat már elláttak olyan berendezésekkel, amelyek a hallássérültek számára

is élvezhetővé teszi a műsort. A Szabadság munkatársának a kérdésére Tausz Katalin közölte, hogy a legutóbbi népszámlálás alkalmával a lakosság hét százaléka vallotta fogyatékosnak magát, ami alacsonyabb az EU tízszázalékos átlagánál.

A közlekedési eszközökkel kapcsolatos kérdésre Korózs Lajos államtitkár a feladat komplex jellegét hangsúlyozta, ami magában foglalja a járdaszigetek és a járművek lépcsőiteket az azt mondta, hogy sem a fogyatékosok, sem a döntéshozók nem rendelkeznek kellő információval. Tausz Katalin, a Fogyatékosok Esélye Közalapítvány elnöke hangsúlyozta, hogy „társadalmi segítség szükséges ahhoz, hogy a fogyatékosok egyenrangú polgárrá válhassanak”. Az akadályok megszüntetése az idősök és a gyermekeiket cipelő szülők számára is kényelmesebbé teszi az életet. A múlt évben 264 közintézmény akadálymentesítését végezték, de számos helyen a munkát még el sem kezdték. Komoly nehézséget okoz az is, hogy sokszor nem tartják be az építészeti előírásokat a kivitelezésnél. Az elnök asszony megemlítette, hogy hazai színházakat már elláttak olyan berendezésekkel, amelyek a hallássérültek számára

A következő hetekben Kecskeméten, Miskolcon és Kaposváron rendeznek információs napokat, amelyeken hazai és külföldi szakértők, a hatóságok valamint a civil szervezetek képviselői az együttműködés lehetőségeit vitatják meg. A résztvevők megismerkedhetnek a fogyatékkal élő emberekkel való kapcsolatfelvétellel és a kommunikáció különböző módszereivel is.

Bence Dániel

MAGYAR POLGÁRI DEMOKRÁCIA:

(Folytatás az 1. oldalról)

A köztársasági elnöki funkció ugyanúgy jelentéktelen, mint korábban az Elnöki Tanács elnökének tisztje.

2. A mai tőkés politikai rendszer másik sajátos eleme, hogy a tőkés ellenforradalmat nem egy egységes tőkésosztály hajtotta végre, hanem egy sok tényezőből álló, a szocialista rendszer, a kommunizmus ellen fellépő, de gyakran egymás ellen is küzdő tőkés, értelmiségi kör, amelynek osztaggyá szerveződése ma is folyik. A konzervatív és szocialista-liberális tábor egyaránt elutasítja a szocialista múltat, és főleg nem akar kommunista jövőt. A Fidesz például felépítette állami pénzből a Terror Házat, az MSZP pedig nem bontotta le, és a budapesti hatalmat gyakorló SZDSZ is csak kötekedett. Persze, mindezt nem véletlen. A rendszerben megfér egymás mellett az emigrációból hazajött Zwack Péter, a „Skálás” Demján Sándor, Orbán Győző, Simicska Lajos, vagy éppen sikkkel a felkapaszkodott újjazdag Kóka János és Gyurcsány Ferenc. Ugyanakkor a két nagy tábor között folyik a küzdelem a hatalomért.

3. A politikai rendszer harmadik sajátosságát a jelentős külföldi befolyás adja. A kapitalizmus gazdasági alapjainak létrejöttében meghatározó szerepe volt és van a multinacionális tőkének. A gazdaságpolitika fő irányait a multik érdekeihez szabták. A politikai intézmények kialakítását a Nyugat rábízta a magyar uralkodó osztályra. Egyetlen szempont érdekelt: ne legyen felfordulás, mert az komolyan zavarná a globális politikai terveit. A Nyugat a saját polgári modelljeit kínálta: ollózzátok össze, amit és ahogyan akartok! A baj az volt, hogy az olló nem túl tehetséges, de annál inkább ambíciózus magyar értelmiségiek kezében volt. A magyar hagyományokból pont azt vették át, amit nem kellett volna, mondjuk a koronás címet. Viszont sebesen hozzáálltak a nyugati modellek másolásához. Az összeollózott magyar politikai rendszer ezért nem az évszázados fejlődésen végiment angol rendszerhez hasonlít, hanem egy kisszerű vikendházhoz, amelyhez a rokonok időnként hoztak valamit: az állami építkezésekről privatizált ablakkereket, a nagypapa divatjamúlt, de patinás foteljét, vagy éppen a dán szexuális felszabadító mozgalom plakátját.

Ez a helyzet az EU-csatlakozás nyomán alapvetően megváltozott. Az EU-ban Magyarország azt vállalta, hogy politikai-jogi rendszerét önként az EU-rendszerhez igazítja. Itt már nincs öntevékeny ollózás, itt az EU könyörtelen diktatúrája érvényesül, a teljes önkéntesség látszata mellett. Hasonló csak az Osztrák–Magyar Monarchia idején volt, de akkor nem volt teljes azonosulás. Eszünkbe sem volt például osztrák mintára átszervezni a jó öreg vármegyéket.

A tőkés „demokrácia” működése

A magyar tőkés politikai rendszere lényege az, hogy a külföldi multinacionális tőke,

a magyar nagytőke, az állami hivatalnoki réteg, a vezető értelmiség szövetségén nyugszik. Ez a rendszer 1990-ben alakult ki, és minden kormány ezt őrizte meg és vitte tovább.

1. A tőkés uralkodó osztály két politikai csoportosuláson keresztül fejt ki hatalmát. Az MSZP vezette szocialista-liberális blokk és a Fidesz vezette konzervatív blokk közös célja a magyarországi tőkés rend tovább erősítése, az osztályharc elfojtása, a multinacionális tőke és a hazai nagytőke érdekeinek érvényesítése. A kapitalizmus alapvető kérdésében, a tőke és a munka kérdésében az MSZP és a Fidesz között nincs különbség. Lényeges eltérések is vannak, ezek azonban a dolgozói rétegek érdekei szempontjából másodlagosak.

2. A tőkésosztály a hatalmat döntően pártokon keresztül, politikusokon és a politikához kapcsolódó médiaembereken, közéleti személyeken keresztül gyakorolja. A tőkésosztály és a politikai tényezők közötti kapcsolat a pártok körül kialakult vállalkozói holdudvaron keresztül valósul meg. A politika és a gazdaság közvetlen szűke kapcsolódása is elindult, döntően úgy, hogy politikusok felügyelő bizottságokban vesznek részt vagy üzleti részesedésekhez jutottak. Ez azonban elemi ellenállásba ütközött a társadalomban, és az EU-ban sem örülnek neki. Az MSZP honosított meg 2002-től egy másik módszert: a nagytőke emberei maguk vállalták kormányzati állást, előbb Medgyessy, majd Gyurcsány és Kóka. Ugyanazt tették, mint a konzervatív, sőt szélsőségesnek kikiáltott milliárdos Berlusconi Olaszországban.

3. A politikai rendszer leglényegesebb eleme a tőkésállam, amely egyszerre lát el érdekérvényesítő, elnyomó, kiegyensúlyozó, szervező funkciót. Érdekérvényesítő funkcióját végzi, amikor például a munkatörvénykönyvben minden jogtól megfosztja a munkavállalókat, s a tőkés azt tesz a munkavállalóval, amit akar. A multik érdekeit juttatja érvényre akkor, amikor – bár mindenki érzi, hogy gátat kellene vetni a nagy bevásárlóközpontok szaporodásának – mégsem hoznak erről országos törvényt, mert ez sértené a multikat. A tőkésállam ugyanakkor nem képviseli a kis- és középvállalkozók érdekeit. Ezt jól szemlélteti az, hogy a kormányok nem támogatták sem a magyar könnyűipar, sem az agártermelők alkalmazkodását az EU-hoz.

Elnyomó funkcióját gyakorolja, amikor védi a tőkés rendet a tőkés rend számára veszélyt jelentő erőkket szemben. Az Antall-kormány ezért darabolta fel a szakszervezeti mozgalmat, s vette el a szakszervezeti vagyont. A Horn-kormány ugyancsak ezt tette, amikor a baloldali szakszervezeteket beolvasztotta az MSZP gépezetébe. Az állam elnyomó funkciója érvényesült, amikor 1995-ben az Országgyűlés törvényt sértve nem írta ki a népszavazást a NATO-tagságról, és az Alkotmánybíróság ugyancsak semmibe véve a törvényt ezt helyben hagyta. A magyar uralkodó osztály úgy ítélte meg, hogy a NATO megkérdőjelezése a tőkés rend alapvető érdekeit sérti,

a Munkáspárt által összegyűjtött 180 ezer aláírás pedig egy antikapitalista mozgalom kezdetét jelentheti. A hatalom lecsúszott.

Egyeztető, kiegyensúlyozó funkcióját gyakorolja, amikor a tőkés uralkodó osztályon belüli ellentétek megoldására mechanizmusokat kínál, a tőkésosztályon belüli harcot elfogadható keretek között tartja, nem engedi, hogy a belső harcok veszélyeztessék az egész tőkés rend létét. Erre jó példa az Alkotmánybíróság egész működése. Amikor a tőkés pártok között nincs egyezség a parlamentben, az egyezség nélkül született törvényt az Alkotmánybíróság többnyire félreterjeszi.

Szervező funkcióját látja el, amikor működteti a közigazgatást, a közbiztonságot, az egészségügyet, a honvédelmet. A mai helyzet súlyos problémája az, hogy Magyarország mai gazdasági helyzete mellett nincs pénz minden feladat elvégzésére. Az államot üzemeltető tőkésosztály ezért e feladatok közül válogat, és a nagytőke érdekeit helyezi előtérbe. Az autópálya például a multi érde-

ke is, ezért minden kormány épített autópályát. Az iskola, az óvoda nem érdeke a multinak, ezeket előszeretettel zárják be. A másik probléma, hogy szervező funkciót az állam el is hanyagolja. Ennek következménye, hogy amíg a szocializmusban volt rendőr az utcán, ma nincs. A postai szolgáltatás ma lassabb, mint a szocializmusban. A sport támogatása a szocializmusban világos és hatékony volt, ma zavaros és sikertelen.

4. A polgári hatalomgyakorlás egyik leghatékonyabb eszköze az emberek manipulálása.

A társadalom egyre nagyobb részét, különösen a fiatalokat akarják távol tartani a politikától. Az alapüzenet: dolgozz, a fizetésed költsd el a bevásárlóközpontban, nézd a Valóvilág show-t, a politikát bízd a „szakemberekre”! A polgári pártok az egész nemzet, minden ember pártjának, néppártjának igyekeznek kiadni magukat, elleplezve a kapitalista lényegüket. A tőkésosztály pontosan tudja, hogy kisebbségben van Magyarországon, ezért igyekszik elhitetni az emberekkel, hogy mindenkinek van esélye gazdaggá válni, mindenki része egy nagy közös „álmoknak”.

A manipulálásban a politikai rendszer minden eleme részt vesz, de kiemelt szerepe van a médiának. A médiából majdnem teljesen kizárja a rendszerellenes pártokat, mindenekelőtt a Munkáspártot, ezzel teljesíti elnyomó funkcióját. A másik oldalon egyensúlyt igyekszik biztosítani az uralkodó osztály egyes csoportjai között. Az állami televíziót a fejlettebb országokban kivonják a pártcsatákól, van elég más nagy televízió is. Magyarországon

lon a Nap TV, az ATV, a Klub Rádió, a Népszava és részben a Népszabadság. Ennek semmi köze a demokráciához, ez a magyar tőkésosztály, és az egyes csoportjait támogató multinacionális körök egyeduralmát, diktatúráját jelenti a sajtóban.

A tőkés sajtódiktatúrával szemben a Munkáspárt, de más sem, nem tud versenyezni. A Munkáspárt harcolni tud ellene, felhasználva néhány sajátos lehetőséget, így a saját pártlapot és internetes oldalt, a helyi média adta kiskapukat. Tisztában kell lennünk vele, hogy a médiában nem azért szerepelünk keveset, mert rossz a politikánk, buták vagyunk. Ellenkezőleg: azért nem enged a tőkés hatalom szerepelni, mert a politikánk jó és ezért veszélyes rájuk nézve.

5. A hatalom számára mindig a konkrét helyzet dönti el, hogy erőszakot alkalmaz-e a tőkés rend védelmében. Az elmúlt 15 évben a manipulációval és más „békés” eszközökkel képes volt a hatalmát fenntartani, de ez nem jelenti azt, hogy nem készült erőszak alkalmazására is.

A hatalom koncentrációja végigkísérte az elmúlt 15 évet. Az MDF–SZDSZ paktum egyik következménye az volt, hogy a miniszterelnököt a parlament gyakorlatilag nem tudja leváltani. Kiemelt szerepet kapott a belügyminiszter, aki egyfajta kormányfő-helyettesi szerepet kapott, ami aztán tovább erősödött a Horn-kormány idején, amikor az SZDSZ első embere került erre a posztra. A Horn-kormány alatt folytatódott a miniszterelnöki hatalom kibővülése. A Miniszterelnöki Hivatal szerepe megerősödött a kormányzati koordinációban, új kabinetek jöttek létre. A Fidesz-kormány idején mindez a kancellária hivatala terebélyesedett. A kancellária szerepét Medgyessy nem változtatta meg, Gyurcsány pedig kifejezetten saját hatalmi központjává tette. Gyurcsány eddig példánélküli módon a jogrendben nem szereplő, csak neki alárendelt nemzeti koordinátorokat nevezett ki, amelyek a kormányzatban belül és az MSZP-vel szemben is önálló mozgásteret adnak neki.

Az állambiztonsági szolgálatot kezdettől fogva a tőkésosztály szolgálatába állították. A hírszerzés és az elhárítás szétválasztásával egyrészt felszámolták a korábbi rendszer intézményeit, másrészt garanciát építettek be arra, hogy a tőkésosztály egyik csapata kezében se összpontosulhasson egyszerre túl nagy hatalom. Az ismételt összevonás azóta sem következett be, bár időről időre történtek kísérletek. A korábbi rendszerből megmaradt kádereket eltávolították, részben azért, hogy minden kommunista visszarendeződést megakadályozzanak, részben, hogy az MSZP-t is megfosszák pozícióitól. A szolgálatok feletti befolyásért minden párt küzdött, amit jelez az is, hogy a szolgálatvezetőket szinte minden kormányváltás után lecserélték.

A korábbi politikai elhárítást alkotmányvédelemmé keresztelték át. A titkosszolgálatok a törvény szerint nem folytathatnak tevékenységet a pártok ellen, de kiskapu itt is van bőven.

Politikai döntés kérdése, hogy az „alkotmányvédelmet”, a „terrorelhárítást” kikre és mire értelmezik. A nyilvánosságra került adatok szerint a szélsőjobb oldali szervezetek beletartoztak. A Munkáspártot való viszony bonyolultabb. A 90-es évek elején például nem a Munkáspárt ellen folytattak megfigyelést, hanem a Szovjetunió és Kína tevékenységét követték nyomon, de ebbe bele lehetett keverni a Munkáspártot is.

A rendszerváltás utáni kormányok mindegyike törte a fejét olyan erőközpont létrehozásán, amely alapvetően tőle függ, és amely belső célokra is felhasználható. Az Antall-kormány speciális határőrszázadokat hozott létre, amelyeket nem a határokon, hanem a megyeközpontokban helyeztek el. A Horn-kormány létrehozta a Központi Büntető Igazgatóságot, amelyet az Orbán-kormány megszüntetett. Ugyanakkor létrehozta az APEH-rendőrséget, amit viszont a Medgyessy-kormány oszlatott fel, és megteremtette a nemzeti nyomozóhivatalt. A másik út a titkosszolgálati módszereket is alkalmazó szervek számának bővítése volt. Így jött létre a Vám- és Pénzügyőrség nyomozó szolgálata, illetve a vámkommandó. Így kapott nyomozói jogkört a Határőrség. Számos elképzelés nem valósult meg. A Fidesz ötlete, a Nemzetőrség létrehozására például papíron maradt. A 2001. szeptember 11-ei események után sem hoztak létre speciális terrorelhárító alakulatokat, pedig ilyen nyomás volt.

A tőkés hatalom belement azonban az őrzővédő szolgálatoknál álcázott magánhadsereg létrehozásába. Az ilyen típusú szervezetek gyakran alkalmaznak szabadidős rendőröket, így fellazul a határ a hatalmi intézmények és a magánhadseregek között.

A polgári pártok nagy küzdelmet vívnak az ügyességért. Ma az alkotmány kimondja, hogy az ügyészi szervezet az Országgyűlésnek alárendelt állami szerv. A Fidesz-kormány megkísérelte az ügyészséget a kormánynak alárendelni, de a parlamentben 1999-ben nem kaptak többséget. 2002 után rendkívül éles harc alakult ki az MSZP és a Fidesz között, formálisan Pólt Péter legfőbb ügyész személye miatt, a valószínűleg az ügyesség feletti befolyás megszerzéséért.

A parlamenti demokrácia a burzsoázia nagy trükkje

A többpártrendszerre épülő parlamenti demokrácia a tőkés politikai rend alapja, a burzsoázia nagy trükkje. Azt a látszatot kelti, hogy minden kommunista választásokon, esélyegyenlőség van, az emberek a jobbikat, a szebbiket választják. Ezt a látszatot kelti a gazdaságban is, amikor azt sugallja, hogy piacon bárki megjelenhet a termékével. A termelők egyenlő esélyeket élveznek, és a verseny eldönti, kinek az áruja a kelendőbb. Szabad verseny, esélyegyenlőség azonban sem a tőkés piacon, sem a politikai rendszerben nincs.

A magyar parlamenti de-

LÁTSZAT ÉS VALÓSÁG

mokráciában a népé a hatalom? Nem! A hatalom nem a népé, mert a dolgozó rétegek képviselői egyáltalán nincsenek ott a parlamentben. A nép az alkotmány szerint a képviselőin keresztül gyakorolja a hatalmat. Gyakorolhatná közvetlenül is, például népszavazás útján. A tőkés hatalom azonban éppen a népszavazást korlátozza. Egyrészt, jogi eszközökkel, amikor a Munkáspárt 1995-ös kezdeményezése után megszigorították a népszavazás feltételeit. Másrészt politikai eszközökkel, mint 2004 decemberében, amikor a Gyurcsány-kormány nyíltan a népszavazás ellen agitált.

Kifejezik-e a pártok a társadalom érdekeit? Nem, nem fejezik ki! Először is, a parlamenti pártok mindegyike elfogadja, támogatja a tőkés rendszert, nem korlátozza a tőkét. A munkás, a dolgozó számára akkor lenne jobb helyzet, ha mondjuk, nem lenne áfa a kenyéren, a húson, a gyógyszereken. Az így kieső jövedelmet pedig a nagyvagyonok, a bankok megadóztatásával, azaz a tőke korlátozásával biztosítanák. Erre eddig egyetlen kormány sem volt hajlandó. A Fidesznek most nem véletlenül támadtak neki a szocialisták és a liberálisok. Orbán megígérte a tőke korlátozását. Nagy valószínűséggel nem teszi meg, de már ezzel is túllépett a 15 éve létező határokon. Ráadásul a polgári rendtől eddig idegen eszközöket vet be, a polgári köröktől a faluparlamentek szervezéséig.

Másodsor: Magyarországon a parlamenti pártok egy-egy tőkés réteg érdekeit fejezik ki, miközben a multik érdekeit mindannyian képviselik. A Fidesz a polgári osztály azon rétegét képviseli, amelyik a 90-es évek bizonytalan jogviszonyai között szerzte vagyonát. Az MSZP a nagytőke azon részét viszi a politikába, amely a rendszerváltáskor megszede magát. Az SZDSZ a nagyvárosi nagypolgárság és értelmiség megszólaltatója. A polgári pártok durván egymillió gazdag és tehető ember érdekeit verik keresztül a parlamenten. A többi kilencmillióról beszélnek, de vajmi keveset tesznek értük. Harmadszor: 15 év alatt egyre sokszínűbbé vált a társadalom, a parlamentben viszont lényegében kétpártrendszer alakult ki. Az egyik oldalon a konzervatív Fidesz-MDF, a másik oldalon a szocialista-liberális MSZP-SZDSZ. Negyedszer, a pártrendszer képtelen kifejezni néhány sajátos és fontos társadalmi kategória érdekeit. A mozgáskorlátozottak jogairól például hiába hoznak törvényeket, nagy részüket nem tartják be. A cigánysággal annyit foglalkoznak, hogy felvesznek a listákra egy-egy cigány személyiséget, és hangzatos programokat hoznak. A nálunk élő románok, szerbek, szlovákok és más nemzetiségek parlamenti képviselőségét sem oldották meg mind a mai napig.

A választás illúziója

Ma Magyarországon általános és egyenlő választójog van. A választásokon valóban mindenki egyenlő, de nem azonos a választáshoz vezető út. A választásokat a tőkés erők számos

eszközzel befolyásolják, jóval a választás napja előtt.

Alapvető eszköz a pénz. A választásokat eldönti a tévéreklám, az utcai nagyplakát, ami egyre többre kerül. A kisebb pártok eleve kiszorulnak ebből. 15 év alatt a tőkés pártok nem voltak hajlandók egyértelműen szabályozni a pártok finanszírozásának rendjét. Így ma zavartalanul fogadnak el milliárdokat vállalkozóktól, ami az állami méretű korrupció melegegyája. A Munkáspárt javaslata, hogy korlátozzuk a választási kiadásokat 40 millió forintban, süket fülekre talált.

A választási törvény egyértelműen a tőkésosztály érdekeit érvényesíti. A rendszerváltó pártok mind eleve bekerültek a parlamentbe. Bejutni most nyilvánvalóan olyan pártok akarhatnak csak, amelyek nem voltak benne az eredeti egyezségben, ezért szembeállhatnak a rendszerrel. Ilyen alapvetően a Munkáspárt. A bejutási küszöböt ezért előbb 4 százalékból határozta meg, majd amikor látták, hogy a Munkáspárt képes lenne meghaladni, 1994 januárjában 5 százalékra emelték. Az ötlet a szocialistáké volt, de lényegében minden más párt támogatta.

A választási jelölés nem demokratikus. A jelölt indulásához 750 ajánlószelvény kell, ami nem más, mint egy nyílt előszavazás. Amíg az urnába dobott szavazócéduláról nem lehet tudni, hogy ki dobta be, az aláírt, címmel, személyi számmal ellátott kopogtatócéduláról bárki tudhatja. Nincs garancia, hogy ezekkel az adatokkal nem élnek vissza.

A képviselők választása nem arányos, vagyis az induló pártok nem annak mértékében kapnak képviselői helyeket, hogy hány szavazatot kaptak. A 386 országgyűlési képviselőből 176 főt egyéni választókerületben, 152-t megyei (fővárosi) listán választanak, további 58 helyet pedig országos listáról töltenek be.

A fenti okok miatt ebben a tőkés politikai rendszerben nem mondhatjuk, hogy a választás hitelesen minősíti a Munkáspárt vagy a munkáspárti jelöltek teljesítményét. A Munkáspárt egy olyan harcban vesz részt, ahol a játékszabályok másoknak kedveznek. A Munkáspártnak ugyanakkor részt kell vennie a polgári választásokon, mert a kampányadta lehetőségeket ki tudja használni a politikájának propagálására. Mindent meg kell tennie azért, hogy bejusson az önkormányzatba, a parlamentbe, de tudnia kell: ezzel nem ért véget a harca, ez csak eszköze és előkészítése tulajdonképpen harcának.

Parlament ellenőrzés nélkül

A mai magyar rendszert joggal nevezhetjük demokráciának, alcázott parlamenti diktatúrának.

1. A képviselők beszámoltatása formális. A képviselők többségét a nép egyszer látja négyévente, akkor is a választás előtt.

2. A képviselőt nem hívhatják vissza a választás. A szocialista parlament utolsó időszakában az ellenzék felhasználta a visszahívás intézményét. An-

tall József minden erre vonatkozó javaslatot mereven elutasított és a későbbi kormányok sem változtattak rajta.

3. A politikai élet szereplői anyagilag függenek egymástól. A jelenlegi rendszerben a köztisztviselői bérezésből kiindulva határozzák meg a miniszterek, polgármesterek, képviselők béréit is. A parlamenti képviselők alapdíja például a mindenkori köztisztviselői illetményalap hatszorosa.

4. Az állam a törvényes lopás forrása. A pártok figyelik egymást, néha vannak leleplezések, de inkább kiegyezések. A Fidesz megcsinálta a főtisztviselői kart, de az MSZP úgy hagyta. A kiegyezéseknek köszönhetően az állam egyre duz-

zad, egyre több a hivatalnok. A Gyurcsány-kormányban 17 miniszter van, ám a nekik járó cím és kiemelt juttatás még 22 magas pozíciót betöltött személyt illet meg. Az ő fizetésük meghaladhatja a havi 1,1 milliót, emellett hivatali lakásra, felső kategóriás gépkocsik használatára jogosultak. De jár nekik tizenharmadik havi fizetés és évente 40 nap szabadság. Az alkotmánybírók, ombudsmanok, parlamenti alelnökök mellett hasonló összeget kap az ORTT elnöke is. A helyettesek sem járnak rosszul, hiszen államtitkárként akár havi 900 ezer forintot is megkereshetnek. Nem véletlen, hogy 15 közgazdasági államtitkár van, de a címre és a vele járó díjazásra rajtuk kívül még 55-en tarthatnak igényt. Nem véletlen az sem, hogy a parlamenti képviselők létszámát, amely aránytalanul magas, 15 év alatt nem tudták csökkenteni, mert a valóságban nem is akarták. 2006-ban ugyanakkora, csak éppen jóval drágább parlamentet választ az ország, mint 15 éve.

A kommunista párt feladata

A Munkáspártnak, mint kommunista pártnak harcolnia kell a tőkés politikai rendszer ellen.

1. Ki kell használnunk a polgári demokrácia minden lehetőségét. Részt kell vennünk a polgári demokrácia küzdőterében, választásokon, népszavazáson. A választásokon azonban nem lehetnek illúzióink. A tőkés politikai rendszert, benne a választásokat nem azért hozták létre, hogy a kommunisták, a rendszer ellenfelei bejussanak, hanem azért, hogy megakadályozzák bejutásukat.

2. Ki kell használnunk a nem parlamenti harc eszközeit. Olyan területeken kell csatát kezdeni a tőkés erőkkel, ahol nem várják, vagy ami idegen tőlük. A kórház-privatizáció el-

leni népszavazás erre jó példa volt.

3. A tőkés demokrácián számon kell kérni a saját szabályainak betartását. Tudnunk kell azonban, hogy bármit is tesz a tőke látszólag a munkás javára, azt saját érdekében teszi. A tőke részéről ez ideiglenes engedmény, amit azonnal visszavon, ahogyan a ránehezedő politikai nyomás csökken. Éppen ezért a legteljesebb polgári demokrácia sem vezethet el bennünket a szocializmushoz, mert a legteljesebb polgári demokrácia is a tőke érdekeit szolgálja, és nem változtatja meg azt az alaphelyzetet, hogy a gyár, a bank, a pénz és a politikai hatalom nem a munkásé, hanem a tőkésé.

4. Mindig és mindenütt a munkásság, a Munkáspárt érdekeiért kell harcolni. A parlamenti választáson számunkra nem az a döntő, hogy egyik vagy másik polgári kormány kerül hatalomra. Számunkra az a döntő, hogy a lehető legtöbbet tegyük a munkásság, a dolgozók érdekeiért.

5. Nem arra kell biztatunk a munkást, a dolgozó embereket, hogy forduljanak el a politikától, hanem arra, hogy értsék meg helyüket a világban. Értsék meg, hogy a politikai harc nem egy futballmeccs, amit kívülállóként nézhetnek, és drukolhatnak egyiknek vagy a másiknak. A polgári politikai rendszerben az lesz az övék, amit kiharcolnak maguknak. Ha nem harcolnak, egyre jobban kiszákmányolják őket.

Ma egyre többen vannak azok, akik szembesültek a tőkés kiszákmányolással és kezdenek ébredni. Nem véletlen, hogy csökken a közintézmények iránti bizalom. Nő az elégedetlenség az állami szintre emelkedett korrupció miatt. Nekünk, a Munkáspártnak az a dolgunk, hogy megtaláljuk ezeket az embereket, magyarázzuk nekik a helyzetet, felvilágosítsuk őket politikánkról. Ha ezt tesszük, új támogatókat, új szimpatizánsokat, új tagokat, új szavazókat fogunk nyerni.

Az embereket akkor tudjuk felvilágosítani és magunkkal hívni, ha mi is tisztában vagyunk a magyar tőkés rendszer lényegével, ha nincsenek illúzióink a parlament, az önkormányzat, a tőkés sajtó jellegét illetően, ha megértjük és megtagadjuk Lenintől: „A politikában az emberek mindig az ámitás és az önámítás együgyű áldozatai voltak és azok is maradnak, amíg meg nem tanulják, hogy bármely erkölcsi, vallási, politikai, szociális frázis, nyilatkozat, ígéret mögött fel kell fedniük egyik vagy másik osztály érdekeit.”

Thürmer Gyula

Ma sem több a Hét krajcár

Már alig emlékszik rá, mikor találkozott először a könyvvel, amelynek lapjairól kitarulkozott a világ. A mesék, a cselekmények sodrában állt elő a valóság, amellyel ismerkedni egy élet sem elegendő! Kozák András már kiskorában megszerette a nyomtatott írást, amelyben megnyílik a képzelet, mégpedig olyannyira, hogy egy műves könyv ma is nagy élménnyé formálódik számára.

Az iskolában csak elmélyült ez az érzés, a tudat, hogy az ismeretek hordozója a könyv! De aztán másfelé is elkalandozott az értelme, az észlelése: felfedezte, megszerette – az ábrázolt világot, a művészeteket.

– Egy időben a zene szerelme is voltam – hangzik Kozák András vallomása. – Tenor-kürt szólamvezetőként évekig zengtettem a hangszer, de aztán visszahódított az első szerelem, az irodalom. A középiskolában már tudatosan válogattam az olvasnivalót. Magyartanárom, osztályfőnököm, Kiss Józsefné vezényletével.

– Jól hangzó név ez az irodalomban...

– Kiss József emlékezetes verse a Tüzek. Felgyújtja a képzeletet, fel a bátorságot, a tenniakarást, a forradalmi hevületet. Meghatározó ez egy fiatal ember számára. Nos, a szép-prózáig sok-sok szellemi „kalandot” éltem át. És a történelem tananyaga elvitt a politikai tudományokig. Amikor a kapitalizmus kialakulását tanultuk, nekem szinte már kínálta magát a munkásosztály helyzete Angliában című tanulmány, aztán a Kommunista Kiáltvány, aztán az Anti-Dühring, és a többiek.

– Az ifjúember szellemileg mindent megemészt-heti?

– Nos, akiben lobog a valóság, az irodalom, a gondolatok szeretete, az igen. És közben rájön, micsoda jó dolog másokkal megosztani, amit tudunk, az ismereteket. Valahogy e felismerésből (persze, nem utolsósorban Kissné hatására) lettem tanár, elvégezve az érettségi után a tanárképző főiskolát. Jelenleg Óbudán tanítok, a Tímár utcában és jövőre „fut ki” egy osztályom, amelyiknek osztályfőnöke vagyok...

– Közben tagja a Munkáspártnak, a Központi Bizottságnak, a budapesti elnökségnek...

– Igen, ez utóbbitól nemrégiben fontos megbízást kaptam, a munkáspárti ifjúság felmérését, helyzetképet alkotni fiatal párttagokról, szimpatizánsokról, mai fiatalokról. Gondolatvilágokról, mentalitásokról, talán egy kicsit az érzéseikről...

– Mit kellene megtudni ró-luk?

– Azt, miként érlelődik a

Kozák András

helyzet, s benne ők, hogy mielőbb ütőképes csapat legyenek, a Munkáspárt számára, s a kívülálló kerülnének közel, közelebb a párthoz. Nem kis feladat ez! Nem túlzok, ha azt mondom: a párt jövőjéről van szó! Miként él tovább, milyen tagjai lesznek rövid időn belül és főleg hányan! Most az ezer párttag csupán statisztikai adat. De nekünk harcos, tudatosan cselekvő, hitüket, meggyőződésüket valló és vállaló emberekre, kommunistákra van szükségünk!

– Ehhez kell majd az a bizonyos felmérés, tisztánlátás?

– Ehhez (is), kikre számíthatunk, hogyan kell őket megszólítani, milyen gondjaik-bajaik vannak. A pártnak pedig ebből kell a kérdéseit megfogalmazni és egyértelmű válaszokat adnia. Eközben erős, céltudatos, „cirkuszkodtól és bohózatoktól” mentes pártot kell számunkra bemutatnunk,

hogy a körülmények közt érezzék: „van itt párt, van ilyen erő”.

– S a tanár mit mond a tanítványoknak, ha a világról kérdezik?

– Az iskolában nem lehet direkt módon politizálni. Nem is célom, nem is célunk.

De ha a fiatalság nyitott szemmel jár, márpedig azzal jár, akkor látja a köztereken, a padokon alvó embereket, s hogy milyen gondok közt élnek a szüleik, a szomszédai, a társaik. S az irodalom, jóllehet, más korokról szól, de például Mórész Hét krajcárjában a Horthy-nyomor hárommillió koldusa is látszik már, s látszik a mai is! Az utolsó krajcárt viszont a mai koldus már nem adja a szegényszármazásnak! És az úri világ nemcsak Mikszáthnál léha és József Attila Favágója sem csupán a tönköt érte, amikor szól: „Ejh, dönts a tőkét...”

Kozák András harmincéves. Megfontoltan tekint a világot, a bajokat, a Munkáspártot és a lehetőségeket. A fiatalokat pedig, az „okos, szép fiakat” a jövőnek nevelni, amelyből egyszer jelen lesz.

Mártonfy

KÖZLEMÉNY

A Munkáspárt Központi Bizottsága és az Ideológiai Bizottság 2005. április 2-án tartja ülését a párt országos központjának kistanácstermében. A tanácskozással a befogadóképessége miatt érdeklődő párttagoknak nem tudunk helyet biztosítani. (A korábban használt nagytanácskozó bérleti díját az üzemeltető 10 ezer forintból 60 ezer forintra emelte, ez a pártnak egy évben több százezer forint többletkiadást jelentene.)

Emlékezzünk!

A vörös gróf

Fél évszázaddal ezelőtt, 1955. március 19-én hunyt el Károlyi Mihály, Magyarország első köztársasági elnöke, az ószirózsás forradalom vezéralakja, aki a két világháború közötti emigráns évei alatt a hazai kommunistákkal, illetve a nemzetközi antifasiszta mozgalmakkal való szoros együttműködés politikája mellett szállt síkra.

A vörös grófként ismertté vált államférfi 1875. március 4-én arisztokrata családban született. Gyermekek- és ifjúkora is a nagybirtokosok életét meghatározó fényűzés és a más osztályoktól való elzárkózás jegyében telt el: arisztokratához illő módon, a századfordulón szabadelvű, majd a tízes évektől függetlenségi párti képviselőként közéleti szerepet vállalt. Mint ilyen, fokozatosan felismerte a félfeudális magyar társadalom fogyatékosait: az alsóbb néprétegeket kirekesztő képviselői rendszert, a nemzetiségek elnyomását, az Ausztriával szembeni alárendelt külpolitika – németbarátság – kényszerpályáját. Az I. világháború éveiben pacifista-függetlenségi és radikális elkötelezéssel egyre népszerűbbé vált a békére vágyó széles tömegek körében: ennek köszönhetően a háborúba belefáradt nép, valamint a baloldali függetlenségi, polgári radikális és szociáldemokrata politikások öt segítették hatalomra 1918. október 31-én. Hatalmának szűk fél éve alatt azonban sem hazánk határainak épségét, sem az általa egyedülállóan végrehajtott földreform folytatását nem tudta szavatolni. Egyes források arról tanúskodnak, hogy már a Tanácsköztársaság idején felajánlotta szolgálatait a proletariátusnak, szemben kormányának egykori tagjaival – például Pattantyús-Ábrahám Dezsővel és Bathányi Tivadar belügyminiszterrel – akik nyíltan az ellenforradalom táborába kerültek. Mindenesetre tény, hogy már 1920-tól szoros kapcsolatot tartott fenn az illegális kommunista mozgalommal. Huszonhét éves nyugat-európai számkivetettség idején a hazai és az európai viszonyokat elemezte és ennek kapcsán mindinkább a dolgozó

Károlyi Mihály

tömegekbe vetett hite, a munkásmozgalomra támaszkodás igénye erősödött meg benne. Nemcsak a fehérterroret, hanem a jobboldali szociáldemokrata vezető, Peyer Károly munkásságát is elítélte: az egyre inkább diktatórikussá fajuló polgári társadalmak válságából a népi hatalom győzelme felé látta a kiutat. Hitler uralma idején pedig a demokratikus irányzatok antifasiszta összefogását sürgette – ennek jegyében például hazai emigránsokból 1943-ban megalakította a Demokratikus Magyarországért Mozgalmat. 1946-ban hazatért, s rövid időre elvállalta hazánk párizsi külképviseletét. A Rajk-per miatt azonban lemondott, majd újból emigrációba vonult.

Élete során számos családot kellett elviselelnie: a vörös gróftól először osztálya tagadta ki, majd a személyi kultusz idején Rákosiék bélyegezték meg származása miatt. Talán még ennél is fontosabb azonban, hogy a rendszerváltás nemzeti radikális profétái módszeresen, gyakran történelemhamisítás árán, szintén Károlyi lejárására törekednek.

B. Deák András

Földreform Magyarországon

Magyarország felszabadított területein 1944–45 fordulóján falusi nincstelenség és szegényparasztok százai fogtak hozzá az általuk birtokba vett földesúri latifundiumok kiparcellálásához. Ezt a népi kezde-ményezést szentesítette a demokratikus összetételű Ideiglenes Kormány 1945. március 17-én közzétett rendelete, amely végleg felszámolta hazánkban a feudális nagybirtokrendszert.

A nevezetes hatos számú törvények körül komoly koalíciós viták folytak: míg a kommunisták és a népi balosok prominens képviselői radikális földreformot sürgettek, addig az antifasiszta koalíció jobbszárnyán elhelyezkedő régigívású politikusok a zsellérek bérmunkájára épülő középparaszti birtokok létrehozása mellett szálltak síkra (paraszt-polgári koncepció). Ez az elképzelés azonban a szovjet felszabadítók, a baloldali pártok, de leginkább az agrárproletár tömegek ellenállásába ütközött. A hatályba lépett rendelet így a pórnépeknek kedvezett: előírta a 100 kataszteri holdon felüli úri, illetve a 200 kataszteri holdon felüli tőkés birtokok kisajátítását, a nyilasok, háborús bűnösök földjének el-

kobzását. Ezáltal mintegy 642 ezer igénylő jutott földhöz, amelyek egy főre jutó nagysága 4-5 kataszteri hold körül mozgott. Az újdonsült gazdák túlnyomó része zsellérek, agrárproletárok, kis- és törpebirtokos parasztok sorából került ki, kisebb hányadukat (kb. 20-25 ezer főről van szó) mezőgazdasági értelmiségiek és kisiparosok alkották. A személyi kultusz idején az új alapokon álló agrárszisztema erőszakos átszervezésére törekedtek: a Kádár-rendszer idején ellenben korszerű technológiák alkalmazásával, különféle juttatások és kedvezmények bevezetésével rakták le a rendszerváltozásig virágzó és egész térségek lakói számára kenyeret adó termelőszövetkezetek alapjait.

B. D. A.

A fejlesztés ára Pusztamérgesen

SOK KISPÉKSÉG BEZÁRT

Abban nincs semmi különös, sőt természetes, ha egy húsfeldolgozóban tavasszal vagy nyáron sertéseket vágnak. Az viszont meglepő, hogy családi ház udvarán ilyenkor szűrják le a dísnót. Márpedig Üllésen Tóth Mihály szomszédjával együtt március idusát követő hétvégén húzta ki az ólból a százötven kilós állatot.

– Miért ilyen későn? – kérdeztem a házigazdát.

– Amikor március elején elhatároztuk, hogy vágunk, nappal szinte folyamatosan havazott, éjszaka pedig lement mínusz tíz-tizenöt. Most nekiláttunk, ki gondolta, hogy ennyire megenyhül az idő. De gyorsan haladunk, örülök a szomszéd segítségének, ügyes és gyorskezü. Nézze, még nincs dél, s majdnem mindennel végezünk, a kolbász is be van töltve.

– Gratulálok a hentesmesternek! – mondtam bemutatkozásor Hajdú Lászlónak.

– Nem hentes, hanem pék vagyok. De szívesen csinálom, a szomszédokkal segítjük egymást. Ha például a kertben szükségem van rá, elkérem tőle a rotatórt. A faluban összetartunk, s ez manapság sajnos már ritka dolog.

– Mióta és hol süt kenyeret?

– Mórálami vagyok, a szegei élelmiszer-ipari szakmunkásképzőben tanultam a pék szakmát. 1973-ban végeztem, s a Csongrád megyei Sütőipari Vállalat mórálami üzemében pékként dolgoztam. Három év múlva Üllésre költöttem, s átkerültem az itteni üzembe, ahol tizennégy évig

sütöttem, illetve készítettem kenyeret.

– Aztán hová került?

– A privatizáció során szétarabolták a vállalatot. A szegei üzemsoporthoz tartozó mórálami, kisteleki, sándorfalvai, pusztamérgesi, üllési pékségek maszekok, vállalkozók kezébe került. A privatizáció által megszűnt a sütőipari cég, s nehéz volt munkát találni. A pusztamérgesi sütőüzem 1993 óta alkalmaz, tehát tizenkét éve ott vagyok pék. Az üzemenk van tulajdonosa, de egy bt. működteti.

– Milyen érzés most péknek lenni?

– Vegyes. A pusztamérgesi kisüzemben négyen vagyunk plusz a főnök és a szállító, aki helybe és a környező falvakba, Zsanára, Öttömörsre, Ruzsára viszi a kenyeret. Nagy a konkurenciaharc, de van egy állandó kuncsaftkörünk, akik tőlünk vesznek kenyeret. Sokan szeretik, mert úgy csináljuk, ahogy régen az elődeink, hagyományos módszerrel. Ehhez szükséges kovász, liszt, víz, élesztő, só – s egyéb adalékanyagot, lisztjavító szereket, öregedéspótlókat, amitől nem szikkad gyorsan a kenyér, nem használunk.

– Mennyiért adják kilóját, s megéri Üllésről Pusztamérgesre átjárni?

– A kenyér kilója 130 forint. Éjjel fél tizenkettőkor kezdnek, dagasztunk, kelesz-

tünk, vetünk, sütünk. Reggel mehetek haza. Ötven évesen bírom az átjárást, az éjszakai munkát. Havonta hetvenöt ezer forint fizetést kapok, plusz naponta másfél kiló kenyeret. Nappal mindig otthon vagyok, faluhelyen a ház körül rengteg a tennivaló. És a két és fél éves fiú -, a másfél éves lány unokámmal szeretek lenni, mindig kitalálok valamit, amivel hármasban rendkívül jól eltöltjük az időt.

– Mennyiben érintette az uniós csatlakozás a pusztamérgesi pékséget?

– Az uniós feltételek miatt sok pékség bezárt, mert nem tudták teljesíteni az eddiginél sokkal szigorúbb előírásokat, a különböző burkolások, oldal-csempék, étkezdék, mosdók kialakítását. A pusztamérgesi sütőüzemre is be kellett fektetni, fejlesztésre volt szükség, ez a tulajdonost terhelte, de ki kell gazdálkodni.

Tarnai László

Könyv az iraki háborúról

John Keegan angol hadtörténész összefoglaló, elemző könyvet írt az iraki háborúról. A mű szinte egy időben jelent meg 2004-ben angol és magyar nyelven. A szerző több könyve is feltűnést keltett világszerte, A második világháború című művét hazánkban is úgy értékelték, mint az e témában készült munkák egyik legjobbját. Keegan elemzi e jelen háborút megelőző, s azóta sokat vitatott hírszerzés anyagait, módszereit, s főleg politikai következményeit. A kötetet interjúk zárják.

„Egy rejtélyes háború” címmel indítja művét. Már e háború indítása is rejtélyes, hiszen a „tiltott tömegpusztító fegyverek” elleni attack eleve okafogyott volt: sem vegyi, sem biológiai, sem atomfegyver arzenál nem találtak. Akkor miért? Rejtélyes volt a csaknem négy százezer iraki katonára „eltűnése”. Ha a besorozott fiatalok hazamentek, ott hagyva fegyvert, bakancsot, egyenruhát, élelmet, hová lett az elit Köztársasági Gárda? És hová lett a védelmi vonal? Kiváló földrajzi akadémia lett volna a két nagy folyó, a Tigris és az Eufrátesz! Csak fel kellett volna robbantani egy pár hidat, ám az aláaknázásuk is elmaradt. És a nép, a civil hazafiak miért nem szerveztek a betolakodó idegenek ellen egy „felszabadító” háborút? Egy Tigris-parti Sztálingrádot? A lakosság teljes közönnyel nézte a bevonuló amerikai harckocsikat. Mintha misem történt volna, ott botladoztak közöttük a teherautók, biciklik, gépkocsik. A tevehajcsárok s a pásztorok meg-megálltak megbámulni a menetoszlopokat, s a szán-töveket is tették továbbra a dolgukat.

A rezsim bukását is rejtély övezte: hová lett a kormány, a Baath Párt vezető testülete, a

hadserg vezérkara? És hol vannak az eddig megbúvó ellenzékiek, akikkel a békéről is tárgyalhatnának a megszállók? Egyáltalán, hogyan lehetett háborút vívni ellenség nélkül? A harcok színhelyén nem találkoztak lakossággal a behatolók. Nem láttak sem tiltakozó, sem éljenző tömeget. Irak népe mintha figyelemre sem méltatná volna az eseményeket – élte tovább mindennapi életét. A polgári lakosságnak nem akaródzott részt vállalnia a háborúból. Nemcsak a gyatra kiképzés, az elavult hadfelszerelés, hanem az emberi hozzáállás is közrejátszott a vereségben. Egyszerűen azért, mert ez nem a nép háborúja volt! A „rendes” irakiaknak akarni kellett volna a harcot szülőföldjük védelmében – ha Irak „rendes” ország lett volna. Csakhogy Irak nem egyszerűen a gyarmatosítók által megszerzett mesterséges teremtés volt. Mesterséges államalakulatok több helyen is vannak a világon, s hosszabb ideig is fennmaradhatnak, ha a hatalmat gyakorló központ gondosan kiszámított engedményeket tesz a kisebbségeknek. De Szaddam nem engedett. Nemcsak a rezsim ellenfeleit tetette el-

láb alól, hanem a lakosság teljes csoportjait is legyilkoltatta.

Így népe nem volt hajlandó megvívni a vezér utolsó háborúját.

A szerző, a „fülszóveg” tájékoztatásától eltérően, nem csupán Irak első világháború utáni megalakulását, az egymást váltó politikai és katonai rendszereket tárja elénk, hanem remek történelmi áttekintést nyújt a civilizáció bölcsőjének nevezett ókori Mezopotámia földrajzi adottságaitól, öntözőműves mezőgazdasági kultúrájától kezdve a sumer, akkád birodalmak s a nagyhatalmú Asszír királyainak uralkodása alatti templom- és palotaépítészeti fenséges művészetéig. Beszél közép-ázsiai hordákról, a Perzsa Birodalomról, az iszlám első expanziójáról, a Bagdadi Kalifátus pazar „Ezeregyéjszakaijáról”, Timur Lenkről, Nuri al-Szaidról, Fejszál királyról, az angol-iraki szerződésekről, a Baath Párt több államcsínykísérletéről stb.

Befejezésül ír az amerikaiak háborúiról, a britek háborújáról, Bagdad elestéről s a háború utáni helyzetről. A függelékben sort kerít a koalíció hadrendjére, saját riportjaira, s az iraki háború áttekintésére. Gazdag bibliográfia, név- és tárgymutató zárja a kötetet. (John Keegan: Az iraki háború. Fordította: Dr. Molnár György. Európa Könyvkiadó, Budapest. 2004. 384 oldal, 2800 Ft.)

Frideczki Frigyes

Hirdessen A Szabadság hetilapban!

Többszöri megjelentetésnél kedvezményt adunk.

Részletes információ:

Huszár Zsófia
Telefon: (06-1)
313-5420

Kitüntetések, papír- és fémpénzek, képeslapok, porcelánok adásvétele.

VERES ÉREMBOLT,
VII. ker. Izabella utca 37.
Tel.: 322-4799
H-P: 9-17 óráig.

Az Ezredvég Alapítvány kéri, támogassa az SZJA 1%-ának felajánlásával a nehéz helyzetben lévő, baloldali irodalmi folyóiratot.

Adószám:
19656874-2-41

KB után, kongresszus előtt

A Munkáspárt elnöksége március 23-án ülésezett. Elsőként áttekintette a KB március 12-ei ülése nyomán tett lépéseket és a párt 21. Kommunista Kongresszusának előkészítésével kapcsolatos feladatokat.

A visszhangok szerint a párt tagjai helyeselték, hogy A Szabadság részletes tájékoztatást adott a KB zárt ülésén hozott személyi döntéseiről, ismertette a Központi Bizottság tagjainak névszerinti szavazását. A budapesti és megyei elnökségi üléseken, ahol ismertették a döntéseket, szélsőségeseknek ítélték a frakciózás elleni határozott fellépést. Sokan azt fogalmazták meg, hogy már előbb is kellett volna cselekedni a KB többségének.

A KB-ülést követően a párt elnöke levelet intézett a párt valamennyi Baranya megyei tagjához a KB döntéseinek hátteréről, kérve javaslataikat, illetve felelős részvételüket a megyei elnökség újjáválasztásában. Az elnökség úgy foglalt állást, hogy a Központi Bizottság határozatának végrehajtására, az új megyei testület megválasztására hivatott megyei küldötttervezet szabályos összehívásának előkészítésére Vajda János alelnök vezetésével KB-bizottság kiküldését kezdeményezi Baranyába.

Az elnökség április 2-ára összehívta a Központi Bizottság következő ülését, amelyen a 21. Kongresszusról szóló határozatok és a párt központi gazdálkodása szerepelnek a napirenden. (Ismeretes, hogy ezeket a KB március 12-én nem tudta megtárgyalni.) Ugyanazon a napon kerül a párt Ideológiai Bizottságának tanácskozására, amely a párt választási programjának tervét vitatja meg.

Ismeretes, hogy a Központi Bizottság a januári ülésén 2005. június 4-ére, szombatra kitűzte a Munkáspárt 21. Kongresszusát, s elutasította a rendkívüli tisztújítás szükségességét. Az elnökség és a KB többségének javaslata világos: a párt jelenlegi helyzetében, a 21. Kongresszus kiemelt politikai jelentősége miatt széles, a párt minél több aktív tagja számára nyitott kongresszusra van szükség. A javaslat, hogy a párt minden tagja alanyi, tagsági jogon teljes jogú részese lehessen a kongresszus munkájának és döntéseinek.

Helyes-e ez? Helyes, mert nincs jobb módszer, nincs demokratikusabb annál, mint a párt tagságához fordulni nehéz, válságos helyzetben. Erre intenek átélte történelmi példáink is. Nem beszélni kell, nem hivatkozni a tagságra, hanem lehetőséget teremteni, hogy sorsfordító kérdésekben közvetlenül állást foglalhassanak, dönthessenek.

Megvalósítható ez? Igen, megvalósítható. A javaslat szerint minden párttag az alapszervezete vezetőségénél regisztrálhatja a részvételi szándékát a kongresszusra. Minden párttag felelősen eldöntheti, hogy részt tud-e és részt kíván-e venni a kongresszuson, a párt legfelső döntést hozó fórumán. Az önkéntes küldötti regisztrációról az alapszervezetek vezetőségei adatlapot állítanak ki, amelyen szerepel a párttag neve, érvényes tagkönyvének száma, valamint sajátkezü aláírása.

A javaslat szerint a párt szervezetekben a küldötti regisztrációt 2005. április 3. és április 23. közötti időszakban kell lebonyolítani. Így a következő KB-ülésig, április 23-áig – a pártforum előtt másfél hónappal – világossá válna, hogy milyen nagyságrendű, milyen létszámú kongresszusunk lesz.

Meg tudjuk-e teremteni egy ilyen széles pártforum feltételeit? A kongresszust jelképes helyen, az egykori Vörös Csepelen, a Csepel Vas- és Fémművek egyik üres munkacsarnokában rendezzük meg. Az sem mellékes, hogy ezt baráti támogatásként ingyen vehetjük igénybe. Akadt támogató már arra is, hogy a csarnokot ülhelyekkel, asztalokkal, szociális kiszolgáló eszközökkel rendezzük be. Megoldott lenne a helyi tömegközlekedés, a parkolás, a rendezői feladatok, a sajtókiszolgálás is.

Persze teendő is sok van hátra. Nem könnyű egy ilyen nagy fórumot előkészíteni és eredményesen megvalósítani, de megéri. Megéri, mert a Munkáspárt jövője a tét.

A Munkáspárt budapesti elnökségének állásfoglalása

A Munkáspárt budapesti elnöksége megdöbbenéssel tapasztalta, hogy egy természeti esemény, történetesen a Duna áradása újabb főpolgármesteri felelőtlenséget hozott felszínre.

Döbbenetes, hogy az európai norma által is szinte egyedül csodaként jegyzett patkánymentes világvárosi jelleg múltá vált. Döbbenetes, hogy míg a média azzal bombáz bennünket, hogy a város tisztaságáért a fővárosi felelősök majd megszabadnak, addig a tévéhírekben a kiöntött Duna kapcsán láthatjuk, hogy a folyó partján patkányok menekülnek.

A Munkáspárt budapesti elnöksége a fővárosi lakosság érdekében elvárja:

– Az MSZP–SZDSZ többségű Fővárosi Önkormányzat azonnal intézkedjen a megnyugtató egészségügyi állapot fenntartása érdekében a „fertő-

zött területek” patkánymentesítéséről;

– Az illetékes fővárosi vezető – főpolgármester vagy helyettese – álljon nyilvánosság elé és vállaljon felelősséget azért a tényért, hogy személyes gondatlanságának következményeként tizenéves gyerekek a biológiai tankönyv után a valóságban is láthatják a legtöbb fertőzést hordozó rágcsálót, a patkányt;

– Vagy talán megvárjuk, hogy a parton játszó gyermekeket, az ott meghúzódó hajléktalant megharapják a patkányok.

Budapest, 2005. március 24.
Kollát Pál
budapesti elnök

Száz éve született József Attila

„A ferencvárosi mosónő fia immáron a világirodalom óriása. Születésnapja – április tizenegyediké – évtizedek óta a magyar líra ünnepének számít.”

Amikor a költő ránk kacsint

NYÁR

Aranyos lapály, gólyahír,
áramló könnyűségű rét.
Ezüst derűvel ráz a nyír
egy szellőcskét és leng az ég.

Jön a darázs, jön, megszagol,
dörmög s a vadrózsára száll.
A mérges rózsza meghajol –
vörös, de karcsú még a nyár.

Ám egyre több lágy buggyanás.
Vérbő eper a homokon,
bóbiskol, zizzen a kalász.
Vihar gubbaszt a lombokon.

Ily gyorsan betelik nyarom.
Ördögcsékéren hord a szél –
csattan a menny és megvillan,
elvtársaim: a kaszaél.

Így jelent meg ez a vers a *Döntsd a tőkét, ne siránkozz* című kötetben, majd a költő a *Medvetáncban* az utolsó sort megváltoztatta: „*kék, tünde fényel fönn a tél'*”-re. Az 1984-es kritikai kiadás az utóbbi változatot közli főszöveggé. Fejtő Ferenc a Szép Szó 1938. január–februári számában a második megoldást „mennyire illőbb”-nek nevezi. Azóta is akadnak irodalomtörténészek, akik a *Medvetánc* változatát hitelesítik, és nem

értenek egyet azzal a véleménnyel, miszerint József Attila azért változtatott az utolsó verssoron, hogy „ne ütközzék paragrafusba”, és hogy még „hazánk legővatosabb duhajainak egyike”, Vámbéry Rusztem, akivel Hatvany a költőnek írt levele értelmében a korrektúrát esetleg átnézteni tervezte, se találjon kötetében kifogásolható sort, és Vámbéry igazolójának véleménye is megnyugtassa a kötethez ingyen papírt adó, ám a versek politikai tartalma miatt nyugtalankodó Herz Henrik papírgyárost.

Idézzük Mészáros Istvánt, aki József Attila könyvét a hatvanas évek elején olvasul, az olasz közönségnek írta, és műve csak negyven év múlva jelent meg magyarul: „Az eredeti verssor szervezettebb kapcsolatban van a látomás egészével, amely minden képével, a darázstól a mérgesen meghajló vadrózsától a nyárig, amely 'vörös, de karcsú még', a 'vérbő', ám csak bóbiskoló eperig és a vihorig, amely 'gubbaszt' – tehát egy folyamatos crescendoval sugalmazza azt, amit a szerkezet belső szükségességénél fogva még nyíltabban intonál a tökéletesen helyettesíthetetlen utolsó sorok záróképe.”

A villám-kasza azonosítás másutt is előfordul József Attila költői képrendszerében:

*Kaszák villognak az egen,
suhogó rendekben dől a zápor.*

(Esző)

A Nyár egy másik, 1934-es változatában, egyértelműen a nyári vihar villámára utalva:

*csattan a menny, és megvillan
dől a zápor – a kaszaél.*

Égészítsük ki e példákat egy ritkábban emlegetett érveléssel.

A Nyár 1930-ban a Makói Friss Újságban a következő utolsó szakasszal jelent meg:

*Ily gyorsan betelik nyarom.
Ördögcsékéren hord a szél –
egy pillanat és odavan,
amit egy nemzedék remél.*

Egy év múlva József Attila elrontva a rímstól (*nyarom–megvillan*), kaszaélként idézi fel a nyári vihar villámát. Nyilvánvaló, hogy a minden szavát tudatosan használó József Attila kényszerűségből írta át a Nyár befejezését. Ha valóban esztétikai ok késztette volna változtatásra, nem javította volna ki az elrontott rímet? A formaművész József Attila?

Én úgy gondolom, hogy az elrontott rím megőrzésével a költő ránk kacsint, az utókorra, és kacsintása azt mondja: „Értsétek meg, mire kényszerültem ebben a korban, amikor nem tehettem le rongy ceruzámat, és nem köszörülhettem a kasza élit.”

Olvasunk helyesen József Attilát.

Simor András

Kongresszus előtt

Beszélgetés Székely Péter Front-elnökkel

– *Mi az oka, hogy most április 30-án és nem ahogy tavaly, március 13-án, a Baloldali Front megalakulásának évfordulóján tartják a kongresszust?*

– Idén az egyik legfontosabb feladat a 2006-os választásra való felkészülés. Ezért van jelentősége, hogy közösen tartunk egy megbeszélést, fórumot, kongresszust, ahol részt vesznek a Baloldali Front tagjai, aktivistái és a Munkáspárt fiatal, 35 év alatti párttagjai is. Mivel – logikusan – nem minden Front-tag párttag és nem minden 35 év alatti párttag tagja a Baloldali Front – Kommunista Ifjúsági Szövetségnek, ezért ez egy remek lehetőség, hogy közösen dolgozzunk ki egy olyan programot, amely egy ifjúkommunista program. Mi is képviseli a diákok, fiatal dolgozók valódi érdekeit? Miért is küzdünk, mi ellen is harcolunk? Ezért határoztuk el, hogy szervezzünk egy közös rendezvényt, ahol a kommunista fiatalok találkozhatnak. Ez lesz tehát 2005. április 30-án, a Városligetben a Baloldali Front – Kommunista Ifjúsági Szövetség VII. kongresszusán és a párt ifjúsági aktíváján.

– *Milyen feladatok várnak a Front- és a párttagokra a kongresszuson?*

– Szeretnénk értékelni az

előző évet és elindítani az ez évi és a jövő évi akciókat. Természetesen az alapszabályunk szerint meg kell választani a Baloldali Front vezetőségét. Erre pályázatot írtunk ki, mindenki jelölheti magát, aki tagja a Frontnak. Elindítunk kampányokat, akciókat, ezeket szeretnénk megvitatni. Meg kell határoznunk, mi legyen benne a párt programjában, ami a fiatalokkal kapcsolatos. Mivel készülünk a caracasi Világifjúsági Találkozóra is, az ezzel kapcsolatos feladatokat is meg kell beszélni. Meghívtuk Miguel Madeirát, a DIVSZ elnökét is.

– *Hogy értékeli a Baloldali Front múlt évi tevékenységét?*

– Tavaly is, a szervezet ötödik születésnapján is úgy értékeltük, hogy az egyik legnagyobb siker az, hogy létezzünk. A múlt évben bővült a Baloldali Front tagsága, alakultak új helyi csoportok, ami valóban néhány aktív fiatal sikere, akik létrehozták a helyi szervezeteket, és természetesen köszönet jár az idősebb párttagoknak, akik felkarolták a fiatalok kezdeményezését. Nagy siker, hogy részt tudunk venni a Munkáspárt kórház-privatizációs népszavazási aláírásgyűjtésében.

– **Munkatársunktól**

Értesítés

A Munkáspárt Nőgrád megyei szervezete értesíti a tagságot, hogy székházuk új címe: Salgótarján, Arany J. u. 15., ahová 2005. április 4-én 14.30-ra szeretettel meghívjuk a titkárokat, bizalmikat. Ezt követően ünnepi megemlékezést tartunk a József Attila Művelődési Ház előtt lévő Szabadság emlékműnél.

Megeyei vezetőség

Jó Keringés Alapítvány
1134 Budapest,
Róbert Károly
krt. 51/A
B lépcsőház
fszt. 3.

Telefon:
hétfőtől péntekig
8–12 óráig:
239-8570
hétfőtől péntekig
14–20 óráig és
szombat–vasárnap
8–20 óráig:
240-8631

ÉRBETEGEK
MODERN
GYÓGYÍTÁSA

A terápia alkalmazásának indokolt esetei:
• végtagokon jelentkező fájdalom,
• hideg kezek, lábak,
• elszívódott végtagok,
• lábszárgörcsök,
• szédülés,
• fejfájás.

A Szabadság

A Munkáspárt központi politikai hetilapja
Felelős szerkesztő: Szabados Judit
Szerkesztőség: 1082 Budapest VIII., Baross utca 61.
Telefon: 313-5420 (közvetlen); 334-1509/22 m. Telefax: 313-5423
Lapterjesztés: Szigeti Endréné, tel.: 334-1509/23 m.
A Szabadság e-mail címe: mp400@axelero.hu;
internet cím: www.aszabadsag.hu
Kiadja: a Progressio Kft., a kiadásért felelős: Vajda János igazgató
ISSN 0865-5146
Terjeszti: a Budapesti és a Nemzeti Hírlapkereskedelmi Rt., valamint az alternatív lapterjesztők
Előfizetési díj: egy évre 5520 Ft, fél évre 2760 Ft, negyedévre 1380 Ft, egy hónapra 460 Ft
Előfizethető a hírlapkiadóknál, a Hírlapelőfizetési Irodában (Helir 1900), a Magyar Posta kerületi hírlapüzletági ügyfélszolgálati irodáiban, vidéken a postahivatalokban.
Szedés, törlesztés: Progressio Kft.
Nyomtatás: Apolló Kft. 1165 Budapest, Zsemlekes út 25.
Felelős vezető: Mózes Ferenc ügyvezető igazgató

A Munkáspárt internet címe: <http://www.munkaspart.hu>